

19

Шедевр у камені знаменитого Пінзеля — фігуру св. Онуфрія відвідувачі Лувру так і не побачать — релігійна громада відмовилася її надати

«Як повинні харчуватися діти, щоб вирости здоровими й розумними? Харчування у шкільних їдальнях і садочках» — про це йтиметься на наступній прямій телефонній лінії «Урядового кур'єра». Гостем редакції буде **ШАДРІН Олег Геннадійович**, головний дитячий лікар-гастроентеролог Міністерства охорони здоров'я України. Поставити запитання ви зможете **15 жовтня з 12.00 до 13.00** за телефоном: **253-15-83**. Крім того, надсилайте запитання завчасно на електронну скриньку: imrich@ukcc.com.ua

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 13 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 187 (4831)

ЦИТАТА ДНЯ

ДМИТРО САЛАМАТІН:

«Ми продовжимо працювати разом та готові всебічно підтримувати зусилля міжнародної спільноти у боротьбі з піратством».

Міністр оборони про участь фрегата «Гетьман Сагайдачний» в операції «Океанський щит» наступного року

СЕС необхідно реформувати

САНИТАРНИЙ СТАН. Масове отруєння дітей на Харківщині з діагнозом «гостра кишкова інфекція» підтвердило необхідність реформування санітарно-епідеміологічної служби. Про це Прем'єр-міністр Микола Азаров повідомив під час робочої поїздки на Дніпропетровщину.

«Реформування санітарно-епідеміологічної служби, яка відповідає за харчування школярів, за його відповідність стандартам, є надзвичайно актуальним. Цей випадок підтвердив, що не можна зволікати з реформуванням служби», — додав Микола Азаров.

З урахуванням європейського досвіду уряд прийняв рішення про скорочення вдвічі кількості цих працівників. Усіх скорочених буде працевлаштовано в інших медичних закладах, запевняє департамент інформації та комунікації з громадськістю Секретаріату Кабміну. На місці перебуває комісія на чолі з першим заступником міністра охорони здоров'я для з'ясування причин масового отруєння дітей. Комплекс протиепідемічних та санітарно-гігієнічних заходів триває. Ситуація перебуває на контролі Державної санітарно-епідеміологічної служби.

ЦИФРА ДНЯ

150

млн грн

дотацій уже виплачено одноосібникам в Україні за утримання ВРХ. Це дало змогу збільшити кількість телят на 300 тис. голів

Дівчата, чекайте старостів!

ПРАЗНИК. Свята Покрова, велика покровителька молоді, сприяє щасливому одруженню

Берегині 150-річної школи

КОРЕНІ. У літописному Ковчині бережуть пам'ять про матерів і просвітительок свого села

Свідок **ТІОТЮННИК**, «Урядовий кур'єр»

Деякі лаконічні біографії насправді виявляються значно глибшими, ніж здаються на перший погляд. Як, приміром, життєвий шлях Наталії Халімон. Вона народилася й ви-

росла у селі Ковчин Куликівського району, що на Чернігівщині. Сюди повернулася й після вищу, одержавши диплом історика. Починала працювати вчителем-методистом. Вийшла заміж за місцевого хлопця, народила двох синів. Нині Наталія Миколаївна —

директорка школи, котра у 2010 році отримала почесне звання «Флагман освіти України» і увійшла до десятка кращих сільських шкіл країни. У цьому немає нічого незвичайного, хіба тільки те, що цієї осені навчальному закладу виповнилося 150 років.

Дивних, а інколи й дивовижних моментів у нашій розповіді буде багато. Та доля дарує їх лише тим, хто може це оцінити. І героїня нашої публікації окремо від цих життєвих переплетіння просто не уявляється. Насамперед тому, що вони їй справді до-рогі.

Смаглява першокурсниця, чорнявка з темно-карими очима, здавала залік з археології. Боялася. Тож коли викладач запитав, чи знає вона походження назви свого села, Наталія зраділа легкому запитанню і зацвбетала мов пташка.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 12 жовтня 2012 року

USD 799.3000
за 100 доларів США

EUR 1032.5357
за 100 євро

RUB 2.5646
за 10 рублів

/ AU 141256.29

AG 2737.60

PT 133962.68

PD 52114.36

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Держава чекає на конкурентну продукцію

РОБОЧА ПОЇЗДКА. На Херсонському суднобудівному заводі Президент ознайомився з виробництвом повнокомплектних танкерів

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Широкі впровадження новітніх технологій у різних галузях промисловості забезпечить виробництво якісної та конкурентоздатної вітчизняної продукції. При цьому слід орієнтуватися на світові тенденції. Про це Віктор Янукович говорив, перебуваючи у Херсоні.

Цей захід відбувся по завершенні відвідання ПАТ «Херсонський суднобудівний завод». Там глава держави ознайомився з ходом будівництва перших за часи незалежності нашої держави повнокомплектних танкерів-продуктозів. Про хід спорудження суден йому доповів президент ПАТ «Херсонський суднобудівний завод» Василь Федін, акцентуючи на тому, що для заводу вкрай важливим є питання замовлень на будівництво таких танкерів.

Уже під час спілкування з колективом підприємства Віктор Янукович наголосив на важливості розвитку внутрішнього ринку споживання металів зокрема за рахунок суднобудування. А робітники запросили главу держави згодом взяти участь у церемонії спуску судна на воду (22 березня 2012 р. на стапелях Херсонського суднобудівного заводу відбулася закладка третього судна серії танкерів-продуктозів проекту RST 27 для групи компаній SVL (Мальта).

Згодом на нараді з питань соціально-економічного розвитку Херсонської області Президент звернув увагу учасників на ефек-

Віктор Янукович, спілкуючись із суднобудівниками, наголосив на потребі розвивати їхню галузь

тивне застосування в різних галузях промисловості механізму державно-приватного партнерства, зазначивши, що в багатьох сферах використання цього принципу вже дає позитивні результати.

Комфортні умови для ведення бізнесу та роботи інвесторів в Україні, на його думку, має забезпечити ефективна дерегуляція економіки. «Треба дати товаровиробнику, незалежно від форми власності, можливість працювати», — сказав Президент, додавши, що

зважена регуляторна політика є важливою в контексті зниження рівня корупції. Відповідно дерегуляція сприятиме виходу економіки з тіні.

Неприпустимою є й ситуація з численними немотивованими перевітками підприємств різними контролюючими органами. Тут глава держави звернув увагу голови Херсонської облдержадміністрації Миколи Костяка на необхідність припинити практику безпідставних перевірок.

Акцентував Віктор Янукович і на головних складових реформи місцевого самоврядування: децентралізації влади та збільшенні надходжень до місцевих бюджетів. «Ми поступово переміщуватимемо центр ваги в регіони, підсилюватимемо місцеве самоврядування», — сказав він, назвавши одним із важливих питань реформи місцевого самоврядування збільшення частки податків, які залишатимуться в місцевому бюджеті для потреб територій. Також потрібно забез-

печити механізм сплати податків товаровиробниками безпосередньо на місцях їх роботи. Окрім цього, глава держави звернув увагу на важливість справедливої державної політики щодо розвитку територій.

Вже під час спілкування з представниками засобів масової інформації Віктор Янукович говорив про фінансування будівництва мостового переходу в Херсоні. «На наступний рік цей об'єкт буде обов'язково включено в державний бюджет. І ми його завершимо», — передає слова Президента його прес-служба. А будівництво автомобільного мостового переходу через залізничні колії в районі Бериславського шосе та вул. Залаєгерсег у Херсоні має істотно поліпшити міське автосполучення. Згідно з проектом, загальна протяжність шляхового полотна становитиме 2 км, а пропускна здатність — 2 тис. одиниць транспорту на годину. До слова, на проект уже витрачено 8,1 млн грн з державного фонду регіонального розвитку.

Окрім цього, глава держави акцентував на тому, що проект організації відеоспостереження за перебігом голосування на виборчих дільницях у день парламентських виборів буде реалізований ефективно. За його словами, спостерігати за ходом голосування у режимі он-лайн можна буде зокрема в центрах, спеціально облаштованих у МЗС і ЦВК. А моніторинговий центр у МВС координуватиме роботу органів виконавчої влади для недопущення порушень у день голосування.

МЗС створює прес-центр спостерігачів

ВИБОРИ. З метою створення максимально сприятливих умов для донесення місіями міжнародних спостерігачів своїх оцінок підготовки і проведення цьогорічних виборів до Верховної Ради Міністерство закордонних справ створює прес-центр міжнародних спостерігачів.

У прес-центрі, який діятиме в приміщенні Дипломатичної академії при МЗС України (Київ, вул. Велика Житомирська, 2), всім місіям спостерігачів від міжнародних організацій та іноземних держав на безоплатній основі надаватимуть технічно якісно обладнаний майданчик для проведення брифінгів і прес-конференцій у період з 25 по 30 жовтня, повідомляє прес-служба дипломатичного відомства.

Гроші на дорогу дав Світовий банк

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

КРЕДИТ. Директор Світового банку у справах України, Білорусі та Молдови Чімяо Фан та голова Державного агентства автомобільних доріг України Володимир Демішкан підписали кредитну угоду про фінансування Проекту поліпшення автошляхів та безпеки руху-2.

Як нагадує Представництво СБ в Україні, 20 вересня рада виконавчих директорів цієї фінансової установи затвердила позику 450 мільйонів доларів США, які буде спрямовано на поліпшення стану та якості автомагістралі Київ — Харків між містами Лубни й Полтава.

«Проект дасть змогу зменшити витрати і час, необхідні для перевезення людей і товарів цією ключовою транспортною артерією країни. Проект також сприятиме підвищенню безпеки руху на певних транспортних коридорах і зменшенню кількості дорожньо-транспортних пригод», — наголосив Чімяо Фан.

Також очікуються значні позитивні соціально-економічні вигоди для місцевих громад завдяки стимулюванню економічної діяльності та створенню нових робочих місць.

Православне кіно показують у Києві

КУЛЬТУРА. Прем'єр-міністр Микола Азаров узяв участь у церемонії відкриття Х ювілейного Міжнародного православного фестивалю кіно «Покрова».

Вітаючи учасників фестивалю, він наголосив: «Для нас це важлива подія в культурно-життєвій країні і православних народів». Глава уряду зазначив, що проведення

таких заходів особливо потрібне для збереження моральних цінностей. Прем'єр-міністр наголосив: у наш час варто підтримувати кращі здобутки у сфері культури, що мають велике виховне значення, зокрема для молодого покоління.

А зі свого боку уряд всіляко підтримує розвиток культурної сфери. Так, Микола Аза-

ров нагадав, що нещодавно Кабінет Міністрів схвалив концепцію розвитку телеканалу «Культура», повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Прем'єр-міністр висловив вдячність творцям православних фільмів, які в непростих умовах знаходять кошти на створення стрічок. Також він

побажав учасникам кінофестивалю творчих здобутків і нових ідей.

Х Міжнародний православний фестиваль кіно «Покрова» триває в Києві з 11 по 15 жовтня. Професіоналам та шанувальникам кіно буде представлено кращі художні стрічки і документальні фільми, об'єднані православною ідеєю.

Тепло пішло в будинки

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ. «У країні запрацювало 18% котелень. Уже забезпечені теплом 30% будинків житлового фонду, майже 25% об'єктів соціально-культурної сфери та дошкільних дитячих закладів. Так що опалювальний сезон розпочато, і всіх чекає напружена робота», — з такими словами звернувся до представників Дніпропетровської, Одеської, Львівської та Харківської областей директор департаменту проектного управління та енергоефективності у сфері життєзабезпечення Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Станіслав Захаров. А розмова щодо початку опалювального сезону та перспектив розвитку

систем життєзабезпечення відбулася у Будинку уряду у форматі відеоконференції.

За інформацією, наданою посадовцям з місць, усі ці регіони до опалювального сезону повністю готові. Харківщина запустила 10 жовтня

Серед іншого порушували питання енергоефективності, індивідуальних систем опалення та змін до програми «Питна вода». За словами Станіслава Захарова, на 2013 р. планується закласти 5,7 млрд грн на реформування

«Змінюючи систему опалення, ми її розбалансовуємо, погіршуємо теплопостачання інших квартир житлового будинку. Відключення від центрального опалення можливе, якщо це робити всім будинком. Тоді затверджуються схеми теплопостачання, подаються заявки тощо».

А заступник директора департаменту економіки систем життєзабезпечення Мінрегіонбуду Михайло Кіпенко говорив про субвенцію на різницю тарифів за житлово-комунальні послуги: «Закладено пропозицію 7 млрд грн і додаткові кошти на воду. В цьому році з'явилася ще й субвенція на компенсацію електроенергії. На це міністерство внесло в план на 2012-й 800 млн грн та пропонує в наступний рік таку саму суму».

Мінрегіонбуд не підтримує переходу на індивідуальне опалення. Бо змінюючи систему, ми її розбалансовуємо, погіршуємо теплопостачання інших квартир житлового будинку.

59% котелень, і 24 житлові будинки вже з теплом. Львівщина відчужила дала старт теплу, а Одещина та Дніпропетровськ планують розпочати процес із понеділка.

системи ЖКГ та 240 млн грн на програму «Питна вода».

Окрім цього, Мінрегіонбуд не підтримує переходу на індивідуальну систему опалення. Посадовець наголосив:

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Щоб трагедія не повторилася

СПІЛЬНА СПРАВА. У Страсбурзі завершилася перша Генеральна асамблея міжнародного правозахисного руху «Світ без фашизму»

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Цю неурядову організацію було створено три роки тому в Києві, до її складу увійшли представники правозахисних рухів з 28 країн, серед яких Польща, Росія, США, Франція, Іспанія, Ізраїль, Молдова та інші. Очолює її депутат Держдуми РФ Борис Шпігель, а до президії нинішньої Генасамблеї увійшли радниця Віктора Януковича Ганна Герман, перший президент України Леонід Кравчук, колишній президент Молдови Володимир Воронін, колишній секретар ОБСЄ у питаннях боротьби з антисемітизмом Герт Вайскірхен та представники інших країн.

Виступаючи з доповіддю у Страсбурзі, Борис Шпігель зазначив, що, за даними руху «Світ без фашизму», за останні два роки активність неонацистських організацій у багатьох європейських країнах значно посилилася, а кількість злочинів, здійснених на ґрунті національної ненависті, збільшилася. Він вважає, що причина цього — не лише політичні,

Ганна Герман переконує Леоніда Кравчука, що дискусії не можна зводити лише до минулого

а й економічні чинники. Володимир Воронін висловив думку, що було б доцільно від імені руху «Світ без фашизму» запровадити моніторинг для відстежування проявів расизму та нацизму.

Леонід Кравчук зазначив, що в Україні на сьогодні країні прояви фашизму чи нацизму мало ймовірні.

— Наша державна політика вивірена, гуманна, ми добровільно відмовилися від ядерної зброї, а цей та багато інших фактів свід-

чать про те, що Україна — мирна держава, — сказав політик у коментарі «УК». — Однак не варто забувати, що перед Другою світовою війною також ніхто не вважав нацизм глобальною загрозою. Тож, на мою думку, сучасне суспільство повинне вміти своєчасно проаналізувати причини виникнення будь-якого негативного явища, адже якщо не скласти програму протидії такому явищу, воно може дуже швидко перерости в загрозу.

Учасники Генасамблеї висловлювали також думку, що до масштабних людських трагедій призвів не лише фашистський, а й комуністичний режим, тому комуністична партія мала б бути заборонена законом так само, як і фашистська. Проте Леонід Кравчук вважає, що заборонами нікого не переконати, а свій вибір кожен повинен зробити сам, — сказав під час прес-конференції перший президент України. — Вважаю, що саме Сталін та його прибічники винні в голодоморі, який забрав життя 11 мільйонів українців, тому такі людиноненавистницькі режими підтримуватися не повинні».

Ганна Герман закликала присутніх не зводити дискусії лише до подій минулого. «Нам потрібно працювати над викликами сучасними, зокрема думати над тим, як протистояти неонацистським рухам, що набирають сили у Західній Європі», — сказала вона. До речі, у ході Генасамблеї «Світ без нацизму» Ганну Герман було обрано Верховним правозахисним комісаром від України.

ПРОШУ СЛОВА!

Вимикайте, хлопці, «Sony»...

Павло КУЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

— Планета! — нелюдським голосом зарепетував бортовий комп'ютер, визирнувши в ілюмінатор.

Три ракети міжзоряної ескадри, зробивши коло пошани, увімкнули гальмівні дюзи. Під час посадки хмара куряви накрила кілька прямокутних будівель — ознак примітивного розвитку тутешньої цивілізації. Коли пилюка осіла і прибульці ступили на відкриту ними планету, з'явилися і місцеві жителі. Збившись до купи, як вівці в отару, вони несміливо блимали на гостей. Утім, контакт установили досить швидко: невдовзі всі разом сиділи за довгим столом, дегустували міцні напої і хором виводили застільну міжгалактичну пісню «Вимикайте, хлопці, «Sony»».

Однак прибулі, схоже, навідалися сюди, аби не тільки поспівати хором. Заручившись підтримкою аборигенів, вони почали будувати тут ракетодом і готель, алмазопереробний комбінат і сховище для токсичних відходів, супермаркет і нічний клуб. А щоб тутешнє населення не заблукало поміж трьома шопами, встановили вивіски з відповідними надписами мовою господарів становища. Тобто гостей.

Якщо ось такий сценарій, за яким відбувається залучення народів планет і держав до досягнень цивілізації, вам здається задовгим вступом, то є і дорога навпростець. Із чого починали загарбники, які траплялося у нашій історії, тимчасово окупували нашу територію? Правильно. З вивісок своєю мовою, що красномовно нагадували, хто відтепер тут господар. Сільрада, клуб, магазин — усе звалось по-іншому. Під перейменування потрапляли навіть ті місця, куди й олігархи пішки ходять.

Чорна ніч окупації залишилася далеко, і її змінив ранок. Потім узагалі настав день, бо добряче розвиднилося. Та ось парадокс — світліше стало тільки у тому випадку, якщо кожен вивіску іноземною мовою на наших вулицях вважати за білий прапор. Але ж відомо у яких саме випадках вивішується знамено цього кольору. Тому подивіться довкола: якщо це ще неповна і беззастережна капітуляція, то вона, мабуть, на підході. Бо зараз в українських населених пунктах вивісок і рекламних плакатів іноземними мовами навіть більше, ніж за окупації під час Другої світової війни!..

У той самий час оці іноземні словесні джунглі переконливо підтверджують закон справжніх джунглів — виживає сильніший. Тим паче, що оті білі прапори ми мимоволі піднімаємо перед будь-яким закордоном. Майже за приказковим принципом «Нехай і сова, аби тільки з другого села». Хоч не секрет, зарубіжжя — це не тільки розвинені у повному розумінні цього слова США, Японія та кілька європейських країн. Та й більшість із них, відчувачи нашу метушливу заподатливість, не цураються отого відомого: «На тобі, небоже, що мені не гоже». І дуже гірко, що до нас уже взяли моду так ставитися навіть ті країни, які за рівнем розвитку добряче відстають від України.

Річ, звісно, не у вивісках, які є тільки видимою частиною айсберга. А невидимою (вдаємо, що не помічаємо) можна вважати гігантський «сміттєпровід», який завалив наш ринок і нас самих іноземною продукцією найнижчої і дуже сумнівної якості. Те саме стосується й духовності. Адже іноземна окупація кіно- і телеекранів, а також книгарень відразу поставила під сумнів навіть можливість існування тієї ж духовності. Бо за окремими винятками зразків світової класики, «духовний харч», який нам щедро пропонують, переважно убогий, примітивний і нікчемний.

А наша мова? Доки сперечалися, яка із них — українська чи російська — повинна мати пріоритет для розвитку, гору почала брати «третя сила» — мовний бур'ян — суржик та всюдисуща іноземщина. Тому іноземна словесна інтервенція, яку зустрічаємо з хлібом-сіллю, це, схоже, тільки «квіточки». Бо вихваляючи все зарубіжне із перебільшеним захопленням, ми почали поступово втрачати повагу до власних цінностей та надбань.

Білі прапори (читай іноземні вивіски) — всього-на-всього символ. І якщо однієї темної ночі їх усі зняти, проблеми, далекі, не щезнуть. Та й з історії добре відомо: винні не прапори, а ті, хто під ними та з ними в руках. А точніше — ті, кому під ними та з ними вигідно, зручно і взагалі «в шоколаді». Кому?..

ВІТАННЯ

Працівникам державної санітарно-епідеміологічної служби

Дорогі друзі!

Від імені уряду щиро вітаю Вас із професійним святом!

Ваша робота — почесна, благородна і разом з тим дуже відповідальна. Обережати здоров'я, відвертати загрози — Ваша головна місія, яку Ви гідно виконуєте.

Щиро бажаю Вам успіхів у роботі, родинного тепла, добробуту і особистого щастя!

З повагою

Прем'єр-міністр України МИКОЛА АЗАРОВ

Кому війна, а кому нафта — мати рідна

ПОРОХОВА ДІЖКА. Туреччина і Сирія по-різному оцінюють «допомогу» Росії

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

Відносини між двома близькосхідними сусідами стають дедалі напруженішими. Прем'єр-міністр Туреччини Реджеп Таїп Ердоган заявив, що на борту сирійського літака, перехопленого Анкарою, було російське військово спорядження, призначене міністерству оборони арабської республіки, а міністр закордонних справ Ахмет Давутоглу висловив тверді наміри Туреччини перешкоджати будь-якому трафіковій зброї її повітряним простором.

У свою чергу Сирія та Росія заперечили закиди у перевезенні незаконного вантажу і звинуватили Туреччину в поганому ставленні до людей, які перебували на борту аеробуса. Також російська державна компанія «Рособоронекспорт», яка займається постачанням зброї, заявила, що не має жодної інформації про вантаж судна та заперечує будь-який зв'язок із рейсом чи людьми на його борту.

Жорстко відреагувала на затримку рейсу з

Турецькі військові літаки змушили аеробус Сирійських авіаліній здійснити вимушену посадку в Анкарі

Москви і Сирія. Зокрема міністр транспорту країни Мухаммед Саїд звинуватив турецьку владу в повитрянному піратстві та порушенні домовленостей у сфері цивільної авіації.

А тим часом на тлі ескалації напруженості на Близькому Сході й погіршення відносин між Сирією та Туреччиною на світових біржах зростають ціни на нафту, повідомляє агентство Bloomberg.

Приміром, котирування ф'ючерсу на нафту Brent на листопад на лондонській біржі ICE Futures у

четвер підвищилося на 0,72 долара — до 115,05 долара за барель.

Вартість листопадових ф'ючерсів на нафту WTI на електронних торгах Нью-Йоркської товарної біржі у цей час збільшилася на 0,57 долара — до 91,82 долара за барель.

Попит та пропозиція загалом збалансовані, а побоювання погіршення прогнозів попиту компенсуються ризиками перебоїв у постачаннях, заявив у коментарі данський аналітик Мікаель Поулсен.

Як відомо, організація країн — експортерів нафти знизила очікування збільшення світового споживання складної суміші вуглеводнів у наступному році у зв'язку з повільним зростанням світової економіки. Тож і доводиться країнам, залежним від цін на нафту, вдаватися до ризикованих заходів. А що методи стають дедалі бруднішими, то не вважається гріхом попутно підкинути ящик патронів з логотипом заводу сусідньої незалежної держави.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

«Осіння застуда. Як уберегтися? Які штами вірусу грипу чекають нас цієї зими? Як убезпечити дитину від застудних захворювань?» — про це йтиметься на наступній прямій телефонній лінії «Урядового кур'єра». Гостем редакції буде **Сергій Олександрович КРАМАРЄВ**, головний дитячий лікар-інфекціоніст Міністерства охорони здоров'я. Поставити запитання ви зможете **17 жовтня з 12.00 до 13.00 за телефоном: 253-15-83**. Крім того, надсилайте запитання завчасно на електронну скриньку: imrich@ukcc.com.ua

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо державного земельного банку

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

I. Внести до Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30; 2007 р., № 2, ст. 15, № 10, ст. 90; 2011 р., № 36, ст. 362, № 43, ст. 448; із змінами, внесеними Законом України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI) такі зміни:

1. Статтю 3 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Відносини, пов'язані з функціонуванням державного земельного банку, цей Закон регулює в частині, що не суперечить нормам спеціального законодавства у сфері земельних відносин».

2. У статті 7:

частину другу після другого речення доповнити новим реченням такого змісту: «Кабінет Міністрів України має право формувати статутний капітал державного земельного банку за рахунок грошових внесків та внесків у вигляді земельних ділянок»;

доповнити частинами двадцять шостою та двадцять сьомою такого змісту:

«Державний земельний банк має право здійснювати операції з земельними ділянками та майновими правами на земельні ділянки відповідно до законодавства України у сфері земельних відносин та свого статуту.

Національний банк України визначає особливості видачі державному земельному банку банківської ліцензії, регулювання та нагляду за державним земельним банком з урахуванням специфіки його діяльності».

II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ
18 вересня 2012 року
№ 5248-VI

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 3 жовтня 2012 р. № 933

Київ

Деякі питання виготовлення проектно-кошторисної документації для Бортницької станції аерації у м. Києві

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

На часткову зміну пункту 6 Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1764 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 52, ст. 2374), дозволити Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства виділити кошти для фінансування заходів з виготовлення проектно-кошторисної документації для Бортницької станції аерації у м. Києві, передбачених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 травня 2012 р. № 279 "Про виділення коштів для здійснення у 2012 році невідкладних природоохоронних заходів з виготовлення проектно-кошторисної документації для каналізаційних об'єктів", публічному акціонерному товариству "АК "Київводоканал", визначеному одержувачем бюджетних коштів, на безповоротній основі за умови, що зазначена документація залишиться у власності територіальної громади м. Києва.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ВІТАННЯ

З нагоди Дня художника

Шановні друзі!

Прийміть щирі вітання з нагоди професійного свята — Дня художника.

Протягом останніх десятиліть національне образотворче мистецтво динамічно розширює діапазон своїх пошуків для якнайповнішої реалізації творчого потенціалу митців, їх інтеграції в сучасний європейський та світовий мистецький простір.

Приємно відзначити високий професійний рівень українських художників, чиї мистецькі надбання входять у світовий контекст загальних творчих здобутків, є часткою національної традиції.

Дозвольте висловити Вам щирі слова вдячності за самовіддану працю, постійний творчий пошук, яскраві твори, вагомий внесок у забезпечення розвитку українського образотворчого мистецтва.

Бажаю подальших успіхів у Вашій багатогранній діяльності, збільшення кола шанувальників Вашого таланту, щастя, творчого натхнення і наснаги для втілення творчих задумів в ім'я щасливого майбутнього України.

Прем'єр-міністр України Микола АЗАРОВ

За інвестора треба боротися

ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ. Луганщина першою в Україні запроваджує західні стандарти ведення агробізнесу та допомоги онкохворим

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

Понад 200 представників підприємств із 20 країн та можновладці беруть участь у триденному обговоренні проектів і умов для бізнесу. Закордонні інвестори прибули, аби вивчити перспективи вкладання іноземних коштів в українську економіку. Акцент у дискусіях робиться на питаннях нових можливостей для бізнесу, які інтенсивно створюються в країні. Так, уже після пленарного засідання, яким відкрився в Луганську III Міжнародний інвестиційний форум, було підписано серйозні документи про співпрацю: угоду з інвестиційною групою «Waimea holdings limited» (Польща) про затвердження плану реалізації проекту «Агромісто» та угоду з американською клінікою IGН про створення в Луганську міжнародного онкологічного центру. Мета такої клініки, за словами представника американської сторони Вадима Гущина, — впровадити принципи західної медицини в українських умовах.

Головне — продовольча безпека

Однак головна тема форуму — продовольча безпека та перспективи розвитку аграрного бізнесу. «Нині продукти харчування, — зазначає голова обласної ради Валерій Голенко, — найбільш тверда і вартісна світова валюта». І в області розуміють, що вона зростатиме в ціні. Тож, за словами

В. Голенка, «луганські аграрії довели: готові боротися за право зі своєю продукцією вийти на світові ринки. Область збирає щорічно понад мільйон тонн зерна, в регіоні з'являються сучасні тваринницькі комплекси, переробні підприємства. Необхідно підтримати місцевий аграрний бізнес і допомогти йому розвиватися швидшими темпами».

На тлі сказаного закономірна позиція голови Луганської облдержадміністрації Володимира Пристюка: «Для всіх ін-

зменшення податкового тиску, дерегуляція, долучення до міжнародних угод про зони вільної торгівлі».

Область матиме «Агромісто»

Не менш переконливим аргументом для потенційних інвесторів, ніж ця інформація, стала й презентація плану реалізації проекту «Агромісто». Його суть — створення на сході України масштабного промислового парку: на одній території (май-

ти жителів усієї області та відмовитися від не виправдано значних обсягів імпорту овочів, фруктів, м'яса, які є нині. «Сподіваємося, що спільний із «Waimea» проект буде не єдиним «джерелом», яке підживлюватиме «річку» із назвою «Агромісто», — відзначив Володимир Пристюк. — Готуючись до форуму, ми провели переговори більш ніж зі 150 потенційними інвесторами. І багато з них відгукнулися на наші пропозиції. Вони цими днями в Луганську, щоб особисто оцінити перспективи».

Уже визначено основні етапи розвитку проекту на період з 2013 по 2016 рік, згідно з якими передбачено будівництво комплексу споруд для зберігання та переробки сільгосппродукції. Бюджет проекту передбачає понад 40 млн євро інвестицій, але остаточно залежатиме від того, наскільки об'єкти «Агроміста» зацікавлять інших представників бізнесу. Зокрема керівництво Луганщини хоче залучити для цього іранські інвестиції, тож у рамках форуму провели зустріч із представниками делегації, до якої ввійшли Надзвичайний і Повноважний посол Ісламської Республіки Іран в Україні Акбар Гасемі-Аліабаді та губернатор провінції Хорасан-Резаві доктор Махмуд Селах Ахмадабад. До речі, за останні 17 років представники іноземного капіталу жодного разу не скаржилися ні на неможливість співпрацювати з обласною владою, ні на те, що їхній бізнес тут у небезпеці.

Бюджет проекту передбачає понад 40 млн євро інвестицій, але остаточно залежатиме від того, наскільки об'єкти «Агроміста» зацікавлять інших представників бізнесу.

вестпроектів на Луганщині горить тільки зелене світло. І цей «світлофор» ніколи не перемкнеться ані на заборонні сигнали, ані в режим очікування».

Ініціативу обласної влади щодо проведення форуму високо оцінив і віце-прем'єр-міністр України Сергій Тігіпко, який прибув у Луганськ на відкриття. Нині іноземний інвестор остерігається вкладати гроші в українську економіку. На думку Сергія Тігіпка, головна причина — у світовій кризі. «Але криза, — каже він, — підштовхує до того, аби ми максимально працювали». Звертаючись до гостей, С.Тігіпко розповів про заходи, яких вживає вітчизняний уряд для розвитку бізнесу:

данчик для будівництва — 125 га — уже виділено, до нього підведено необхідні мережі) розташовуватимуться склади, овочесховища, оптовий ринок, заводи з переробки сільгосппродукції, юридичні й консалтингові компанії, митний термінал, цехи для ремонту сільгоспобладнання.

Угода з «Waimea» передбачає будівництво полями складських приміщень. Це перший етап у «будівництві» самого «Агроміста». А кінцева мета — створити умови для розвитку регіонального агробізнесу відповідно до сучасних світових стандартів, для виробництва місцевими аграріями продуктів харчування в кількості, якої вистачить, щоб нагодува-

Плани з оподаткування перевиконано

Галина РОДІОНОВА
для «Урядового кур'єра»

ПІДСУМКИ. Попри зменшення з 1 січня 2012 року ставки податку на прибуток до 21% і розширення пільгового оподаткування, надходження коштів до загального

фонду держбюджету за 9 місяців цього року склали 39,2 млрд грн. Тож державна казна додатково отримала 4,2 млрд грн., а Мінфін виконав план на 112%, повідомляє прес-служба ДПС України.

При цьому, як зазначено у релізів, лідерами зі сплати по-

датку на прибуток стали підприємства з виробництва деревини та виробів з неї. За 9 місяців вони сплатили 198,5 млн грн проти 65,9 млн у 2011-му, що на 201,4%, або на 132,6 млн більше. Будівельники теж не пасли задніх, сплативши на 27,2% (або 202,5 млн грн) по-

датків більше, ніж торік — 947,6 млн проти 745,2 млн. Наразі легпромівці сплатили понад 2,5 млрд грн податку на прибуток. Це на 374,5 млн грн, або на 17,2% більше, ніж у відповідний період торік. У 2011-му бюджет отримав від цієї галузі майже 2,2 млрд гривень.

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 19 вересня 2012 р. № 750-р
Київ

Деякі питання використання у 2012 році коштів державного бюджету для лікування громадян України за кордоном

1. Дозволити Міністерству охорони здоров'я здійснити у позачерговому порядку видатки на лікування за кордоном заслуженого майстра спорту України, чемпіона та неодноразового призера Паралімпійських ігор, чемпіона і рекордсмена світу та Європи Крижановського Дмитра Леонідовича в сумі 380 тис. гривень за рахунок коштів, передбачених у 2012 році у державному бюджеті за програмою 2301360 «Лікування громадян України за кордоном», у зв'язку з необхідністю надання йому невідкладної медичної допомоги.

2. Міністерству фінансів передбачити під час підготовки пропозицій щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на

2012 рік» збільшення обсягу бюджетних призначень, передбачених Міністерству охорони здоров'я за програмою 2301360 «Лікування громадян України за кордоном», на 380 тис. гривень за рахунок зменшення обсягу бюджетних призначень, передбачених Міністерству освіти і науки, молоді та спорту за програмою 2204120 «Підготовка і участь національних збірних команд України в Паралімпійських і Дефлімпійських іграх».

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 10 вересня 2012 р. № 754-р
Київ

Про схвалення проекту Меморандуму про співробітництво з питань торгівлі між Кабінетом Міністрів України і Євразійською економічною комісією

Схвалити проект Меморандуму про співробітництво з питань торгівлі між Кабінетом Міністрів України і Євразійською економічною комісією.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Дівчата, чекайте старостів!

Валентина БОРИСЕНКО,
доктор історичних наук

14 жовтня — найбільше осіннє свято — Покрова. В християнському календарі це Богородичне свято, назване так на основі переказу про видіння св. Андрія у храмі в Константинополі як Свята Богородиця простягнула свій омофор над народом. Християнське святкування Покрови поширилося в Україні ще в XI сторіччі. Святу Покрову пізніше козацтво визнало своєю захисницею, і на Запорозькій Січі збудували церкву її імені. Церкви Святої Покрови будували на всій території України. Культ Покрови поширений в українській іконографії, зокрема в працях українських живописців XVII—XVIII ст.

Богиня дохристиянського походження

Однак глибоке вивчення етнографічного матеріалу дає всі підстави вважати Святу Покрову Богинею дохристиянського походження. Можливо, це і є найголовніша Богиня землі. Адже від Покрови земля-мати мала спочивати до Благовіщення. Сакральне значення багатьох обрядодій свідчить про неабияку значимість Святої Покрови в народному календарі. Свята Покрова оновлює здоров'я, зберігає і дає життя людям і природі. Вона опікується шлюбом, сім'єю, має також стосунок до тепла, вітру, снігу, здоров'я людей. Від цього свята відбувається перехід від осені до зими. «Покрова вже вкриє землю хоч листом, а хоч снігом» — мовиться в прислів'ї. Сніг був добрим покровом для озимини, і люди просили: «Покрово-Покровонько, постели скатерку біленьку, не дай довго вороні крикати і ногам по болоті лапати».

Вважалося, що земля від цього свята повинна відпочивати, отже копати, сіяти вже було великим гріхом. Якби хто сіяв після Покрови, то накликав би біду на всі поля і нічого б не вродило. Тому застерігали: «Не сій після Покрови, бо на полі буде голо», або ще й так: «Хто сіє по Покрові, той не матиме й корови». Всі польові й городні роботи до свята мають бути закінчені, бо «хто до Покрови не вбере, того й курка загребе».

Ну, брате, вдаримо на честь нашої заступниці!

Жінка загняла тепло в хату

Донедавна побутувало чимало прикмет та вірувань, що стосувалися збереження тепла в хатах протягом зими. Проблема актуальна і в наш час. Раніше до свята жінки неодмінно мали побілити хату всередині і зовні, а чоловіки утеплити її солом'яно та сухим листям, бо після Покрови утеплити оселю марна справа. В основі цього вірування бачимо насамперед раціональний зміст, бо зрозуміло, що вимазана за тепла хата краще висохне, а обставлена солом'яно чи листям краще зберігатиме тепло.

На саме свято жінки вставляли вдосвіта, щоб до сходу сонця напалити піч і закрити каглу (отвір у димоході), що означало «загнати тепло в хату».

Свята Покрова покривала своїм покривалом усе навколо, адже від неї залежало й збереження життя та здоров'я до нового квітання природи. На Харківщині до початку XX ст. зберігався давній звичай ставати під покривало богині і просити земних благ на час зими. У Богодухівському районі це відбувалося таким чином. Уранці, до сходу сонця, старша в сім'ї

жінка чіпляла над надвірними дверима святкового рушника, що висів до цього над іконою Богородиці. Як тільки починали дзвонити церковні дзвони, все сімейство виходило з хати і ставало під рушником. Старша жінка ставала на порозі й співала:

*Прохаємо, Покровонько,
Од лиха укрити,
Здоров'ячко наше
Знов нам обновити.
Нашій праці за літечко
Дай до весни дожити,
Щоб у зимі веселенько
Усім було жити.*

Домочадці потім йшли до церкви, а вдома залишалася та жінка, що чіпляла рушник, і молилася до ікони Богородиці.

Вважалося доброю ознакою робити вхідчини в нову хату на Покрову. Тоді б свята Богиня покрила все, що було лихого, і принесла б добро та щастя. А ще кропили нову хату свяченою водою, щоб вигнати нечистого.

Народний досвід постійно збагачувався метеорологічними знаннями, які ґрунтувалися на багатовіковому спостереженні за явищами природи. Люди примічали, що коли на Покрову вітер дме з півдня, то це віще тепло, малосніжну зиму. Коли б вітер цього дня дув зі сходу або

заходу — зима буде в міру сніжна і не дуже холодна. А коли з півночі — то слід чекати дуже суворой з великими морозами, завірюхами, вітрами.

У церкві стояла та хороших людей парувала

У свято нічого не робили по господарству. Заздалегідь готували корм для худоби, пекли калачі та пироги, варили капустняк, смажили свіжу рибу. Свята Покрова, велика покровителька молоді, сприяла щасливому одруженню. Цього дня засилали до дівчат старостів. Побутувала й приказка: «Свята Покрова у церкві стояла та хороших людей стільки парувала».

Раненько, до сходу сонця, дівчата молилися Покрові: «Пресвята Покровонько! Покрий мені голівоньку хоч хусткою, хоч ганчіркою, аби не бути дівкою». На Ніжинщині щиросердно молилися: «Свята Покровонько, покрый мені голівоньку хоч онучею, бо дуже дівкою надокучило, прикрый паланицею, щоб я була молодницею». Ті, хто хотів ще дізнатися, просили розваг: «Покрово-коханко, ходи до нас у хатку, будеш ти співати та нас звеселяти». На Лівобережній

Україні святу Богиню уявляли жінкою, яка вперше народила дитя і сама сприяє народженню дітей. Ці уявлення відображені в молитві, що широко побутувала:

*Покровонько, Покровонько!
Покрий мені голівоньку,
Щоб я жінкою була,
Щоб мені весело жилося
З чоловіком молоденьким,
З дитятком веселеньким.*

На Сумщині моляться так: «Свята Покровонько, покрый землю листочком, мою голівоньку платочком».

Дівчат, які довго не виходили заміж, звали перестарками. Їх неохоче приймали до молодіжного гурту, молодші сестри дорікали, бо, за звичаєм, доки є старша незаміжня донька в сім'ї, не приймали старостів до молодших. Їхня молитва до Святої Покрови мала особливий ліричний зміст. До сходу сонця дівчина просила: «Свята Покровонько, покрый мені хустиною голівоньку, мою голівоньку безпричинну, та й дай мені, Боже, дружину, сякого-такого мужчину, аби роздобув хлібця та дровець і лучину, щоб сякий-такий був, аби все потрібне для життя роздобув, а то моя руса коса щодень марніє, ще й до того хутко сивіє».

Відновлювалися домашні ремесла

Від Покрови до Дмитра (8 листопада) була пора одружень, яка припинялася з осіннім постом-пилипівкою, тому й казали: «До Дмитра дівка хитра...»

На Покрову земля благословилася до відпочинку, а натовість відновлювалися, закинуті на літню пору, домашні ремесла. Починають активно працювати ткачі, шевці, кушніри. Побутувало й прислів'я: «До Покрови старі чоботи порвалися, а нові треба шити».

На Покрову несли калачі до церкви і поминали померлих та брали до хати старців обідати. Цього дня у багатьох селах України святкували храмові свята, знані в народі під назвами храм, мед, празник. Осінні храмові свята пов'язані з культом пращурів, звичаєм поминання померлих у перехідний від осені до зими час, що мало сприяти регулярним змінам пір року.

Збереглося й вірування про те, що Свята Покрова була покровителькою війська козацького в боротьбі з турками.

В сучасності свято набуває нового відродження.

У хортингу — козацьке минуле

ВІДРОДЖЕННЯ. Започаткований для захисту рідної землі, він став популярним видом спорту

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Як єдиноборство хортинг виник на славетному острові Хортиця, батьківщині Запорозької Січі. Саме для захисту рідної землі козаки започаткували бойове мистецтво. А як вид спорту він сформувався з багаторічного досвіду та творчих винаходів тренерів, учених, спортсменів України. Вони збагатили техніку бою та внесли до

неї найбільш ефективні і національні прийоми в єдиноборствах. Зрештою, український національний вид спорту з нового навчального року пропонується внести до факультативних занять у школах.

У переліку змагань з хортингу під егідою Всеукраїнської федерації на 2012-й — понад десяток. Чимало з них відбуваються за активного сприяння Мінмолодьспорту, де цей вид вважають украї

важливим для виховання патріотизму — головної національної цінності, закріпленої віками. Гордість за свій народ, відповідальність за його минуле і сьогодення у молоді поєднується з умінням захистити себе в будь-яких складних ситуаціях.

Проведення чемпіонату України з хортингу серед юніорів та юніорок у закарпатському місті Тячів є визнанням успіхів місцевих спортсменів і тренерів. Змагання, на які

з'їхалися понад 150 посланців Криму, Севастополя, Черкас, Житомира, Одеси, Дрогобича, Києва та інших міст, днями відбулися за сприяння почесного президента Тячівської районної федерації хортингу Михайла Шелевера. Михайло Іванович не лише опікується цим видом, а й сам активно ним займається, заохочує до нього друзів, знайомих, однодумців. У спортзал охоче навідується його син

Михайло та одинадцятирічний онук Вілен.

Про добрі темпи розвитку хортингу у Тячеві свідчить те, що тут уже п'ять кандидатів у майстри спорту: Іван Хустський, Юрій Хустський, Михайло Шелевер, Руслан Онкін, Іван Крегун.

Успішно виступили тячівські хортингісти й на всеукраїнській першості: на їхньому рахунку кілька призових місць у різних розділах двобою. У командному заліку перше

місце вибороли черкашани, друге — спортсмени Мукачівського району, третє — Дрогобича. Кращим бійцем змагань визнаний Юрій Хустський, вихованець тячівського тренера Михайла Бучака.

Суддівський і адміністративний склад на змаганнях очолили президент Європейської федерації хортингу Іван Сірко, а також перший віце-президент Української — Олексій Семигал.

НОВИНИ З УКРАЇНИ

«Поетичні витівки» дітям необхідні

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

КОНКУРСИ. Чи ти читав Тичину? Таку фразу порадив багато разів повторювати юним декламаторам, аби розвинути свої здібності, відомий поет, перекладач та видавець Іван Малкович. Я спробував. Вийшло не відразу.

Керівник видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га» завітав до Черкас на «Поетичні витівки»: творчий конкурс, організований для школярів громадською організацією «Книжковий маестро». Скажемо відразу: конкурс, який відбувся на Театральній площі, вдавсь. Участь у ньому взяли учні всіх міських шкіл. Членів журі й глядачів школярі вражали виразним читанням гуморесок, співами і навіть танцями. Це були справжні витівки — смішні й веселі, повчальні й кумедні. Переможцем визнано Першу гімназію зі сценкою «За рецептом бугая», другим став міський багатопрофільний навчальний центр з постановкою «Хатинка, яку збудував собі Джек».

Як розповіла одна з організаторів конкурсу, доцент кафедри видавничої справи Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького Людмила Фіть, чи не найголовніше завдання у роботі з дітьми — прищепити їм любов до книжки, відірвати від комп'ютерів і показати, яким веселим може бути життя. Це перший подібний конкурс. Але за ним будуть інші, переконана вона.

— Я хочу, щоб у світі знали, що одні з найкращих книжок — українські, — говорив дітям Іван Малкович. — Ми мусимо робити щось найкраще у світі, і тоді нас будуть знати, та й самим буде приємніше жити.

Діти залюбки спілкувалися з Іваном Антоновичем, ставили йому «казкові» запитання, на які часом і йому було нелегко відповісти. Інтерес до постаті Івана Малковича виявили й студенти. Їм зовсім не байдужа доля української книжки — це засвідчила зустріч в університеті, під час якої йшла відверта розмова з видавцем про реалії сьогодення та його симпатії на літературній ниві.

Фото з сайту Народна

Юні актори на сцені почувалися розкуто

Золотий атестат юної циркачки

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

ЛАУРЕАТИ. Нині дівчина навчається на третьому курсі коледжу академії, але цирковим мистецтвом займається вже понад дванадцять років. Останнім часом віддає перевагу жанру «антипод» — жонглюванню ногами, і саме за свій концертний номер «Катюша» отримала в Астані на Дельфійських іграх серед країн СНД золоту медаль.

Ігри зібрали в Казахстані майже 900 учасників з 20 країн. Україну представили семеро кращих у різних видах мистецтва, і юна луганчанка була єдиною, хто виступав у цирковій номінації.

«Суперники були дуже сильні, хоча за лаштунками серед конкурсантів панувала дружба, — розповідає дівчина. — Враження шикарні, бо розумієш, що на змаганнях зібралися найкращі».

Для Анастасії Купріяшенко перемога стала закономірною, оскільки протягом останніх трьох років вона вже встигла вибороти лауреатство в кількох міжнародних конкурсах і фестивалях циркового мистецтва (Латвія, Фінляндія, Росія). Тепер золоту медалістку з коледжу луганської Академії запросили взяти участь у всесвітніх Дельфійських іграх-2014.

Як відомо, це змагання в різних галузях мистецтва, що ведуть свій початок від античних Піфійських ігор, які проходили в давньогрецьких Дельфах. Як підкреслили в прес-службі вишу, участь в іграх вважається дуже престижною, щорічно у відбіркових турах беруть участь понад 600 тисяч людей. Перемога на Дельфійських іграх — це своєрідний атестат профпридатності у світовому культурному співтоваристві.

Роздуми про життя, мистецтво та Всесвіт

ВИСТАВКИ. У Харкові презентували роботи зірок світового графічного дизайну з колекції Міжнародної трієнале «4-й Блок»

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Плакати двадцяти найвідоміших авторів цього яскравого жанру представили в одному із сучасних мистецьких залів міста. В їх основі — національні традиції й роздуми про життя, мистецтво та устрій Всесвіту. У роботах вітчизняного автора Володимира Лесняка простежується український конструктивізм, а в дизайнерів сусідньої держави — Юрія Суркова та Володимира Чайки — російський концептуалізм. У плакатах групи Nous Travaillons Ensemble, Ле Кернека та містичних митців Др. Пеше+Мель Роз Лабораторія СРСР глибоко виражена французька експресія. Не можна пройти й повз дивовижні японські образи, створені справжніми легендами сучасного дизайнерського мистецтва Сігео Фукудою та Казумасі Нагаї, сміливі експерименти Йокоо Таданорі і незвичайну палітру соціально значущих листів Такеші Акіями. Змушують замислитися роздуми ізраїльтянина Давіда Тартаковера і жвавi ілюстрації чеха Яна Райлиха.

— Роботи, представлені на нашій виставці, — це серце колекції Міжнародної трієнале плаката «4-й Блок», яка щотри роки проходить у Харкові. Усі автори — лауреати або ж члени журі цього

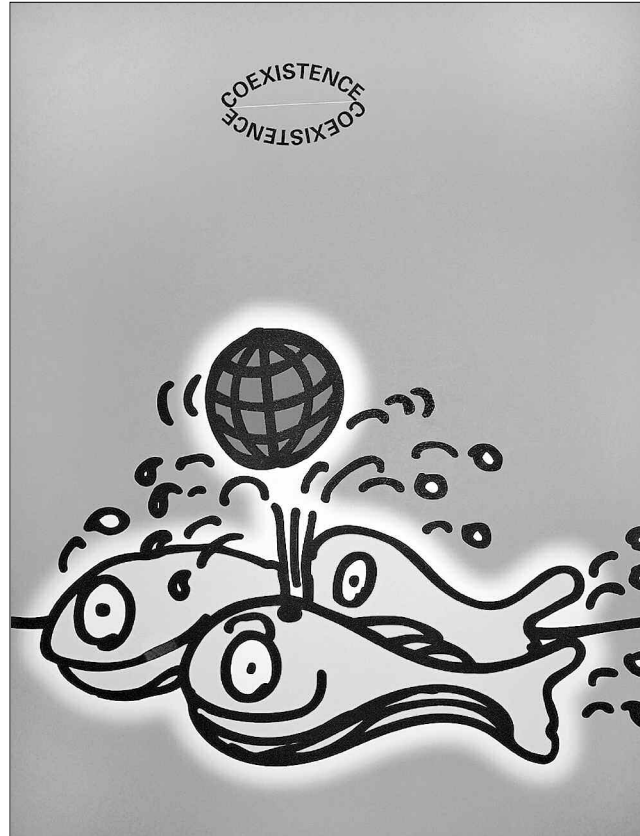

Фото автора

Яскраві листи відомого японського дизайнера Такеші Акіями зачіпають за живе

відомого в світі заходу в сфері графічного дизайну, — розповідає менеджер Асоціації дизайнерів-графіків «4-й Блок» Дарія Титаренко. — Цього року конкурсні роботи вперше приймали через Інтернет. Було два тури відбору. Спочатку з усіх представлених робіт вибирали найкращі, а вже потім — кращі з кращих. Відібрані роботи у друкованому вигляді було відправлено до

Києва на виставку. І вже там авторитетне міжнародне журі з Німеччини, Польщі, Словенії та інших країн протягом тижня підбирало найкращі роботи у трьох номінаціях: екологічний, культурний і чорнобильський плакат.

Загалом, як розповіла Дарія Титаренко, на останній конкурс надійшло приблизно 8 тисяч плакатів. Після відбору їх стало менше рівно напо-

ловину. У столицю поїхало лише 1,5 тисячі. Частину робіт (у місті немає велетенської зали, яка б могла вмістити їх усі разом) харків'яни оглянули ще навесні. Ще кілька десятків полотен виставили восени.

— Тепер жителі та гості Харкова мають можливість помилуватися конкурсними роботами та отримати відображені на них екологічні меседжі, — каже Дарія Титаренко. — Замислитися над тим, що відбувається у рідному місті й поза ним. Тим більше, що всі плакати написані у простій і зрозумілій формі.

Але з думкою менеджера організаторів виставки погоджуються далеко не всі відвідувачі. Студентки Ольга Макарюк та Олена Нечипоренко запевняють, що плакати лише з першого погляду здаються доступними. Більшість з них і справді нагадують дитячі малюнки, однак у кожному простежуються далеко не дитячі проблеми, які вимагають індивідуального осмислення. Та саме те, що всі роботи виконано у примітивній і ніжній манері, яка нагадує стиль Марії Приймаченко, і привертає, як зізналися дівчата, їхню увагу.

Багатством відвідувачам виставки імпонує іскрометний гумор на окремих плакатах. Саме в такій манері, на їхню думку, і слід говорити про наболіле.

Осінній рейд історичними стежками

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ПРИСМНЕ І КОРИСНЕ. Щороку на честь дня створення Української Повстанської Армії «Пласт» проводить всеукраїнські змагання з пішого мандрівництва «Осінній рейд». Їхня мета — ознайомити учасників з історією рідного краю. Тому контрольні пункти обраного маршруту — пам'ятки національного значення. Приміром, однією з контрольних точок цьогоорічних змагань (а вони відбулися на Львівщині) було відвідання меморіального музею Романа Шухевича у с. Білогорща.

Майже 300 пластунів віком від 14 років (51 команда з різних куточків України) змагалися у тому, хто швидше розкладе вогнище, подолає навісну переправу, влучніше вцілить у мішень із пневматичної зброї, вправніше вив'яже морські вузли. Звісно, були й інтелектуальні змагання — на знання історії України та звичаїв сторінок боротьби за незалеж-

ність. Упродовж рейду пластуні подолали приблизно 60 км гірських доріг та мали змогу здобути 20 контрольних пунктів.

— З одного боку, це змагання, адже діти мають пройти

маршрут якомога швидше і вправніше, а з іншого — це для них краєзнавча мандрівка, — розповідає Назар Соколан, провідник команди пластунів з Івано-Франківська. — Адже під час подорожі вони

вивчають історію регіону, яким мандрують, знайомляться з краєзнавчими пам'ятками. Саме тому на цей захід щороку приїждить дедалі більше пластунів.

Фото автора

Підвісний міст у горах подолає лише сміливий

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Берегині 150-річної школи

(Закінчення.

Початок на стор.1)

Колись у цій місцевості, мовляв, стояли монголо-татари, тож Ковчин — це і є «табір». Як же було образливо, коли її відповідь назвали повною нісенітницею!

Завідувач кафедри історії та археології України Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка Володимир Коваленко (саме він приймав залік) озвучив зовсім іншу версію: село Ковчин — поселення кочового племені ковуїв часів Київської Русі, які в XI столітті були вигнані зі степів Причорномор'я войовничими половцями. Їм, за домовленістю з чернігівськими князями, було зручно осісти на березі Десни, де є великі заплавні луки для випасання численних стад худоби. Про це, до речі, свідчать і літописи.

Через два роки Наталія з великим зацікавленням спостерігала за роботою очолюваної Володимиром Петровичем археологічної експедиції, котра розкопала давнє городище. Було знайдено характерне саме для цього кочового племені військове спорядження та зброю.

Дівчина, котра вже переїнялася змінами у трактуванні топоніма села, все розпитувала свого викладача: які ж вони були, ті кочівники? «Хочеш більше дізнатися про ковуїв? — усміхнувся він. — То сядь перед люстром і вивчай!»

Саме тоді студентка усвідомила те, що бачила давно, однак не надавала цьому значення: багато жителів Ковчина, як і вона сама, відрізняються від світошкірних корінних поліщуків смаглявою красою. То все «привіти» від генів, переданих кочовими прабабусями.

«Я — нащадок гордого племені ковуїв!» — перше, що сказала Наталія Халімон при зустрічі. Було зрозуміло: вона знайшла для себе ще один переконливий привід любити історію.

Зорі і сльози
землячок різних
поколінь

О, ті ковуї! Їхня гаряча кров до сьогодні зринає у ковчинських сім'ях, наділяючи новонароджених яскравою зовнішністю і палкою вдачею. А що вже казати про минулі покоління. Не без іронії жителі села, котре у свій час кому тільки не належало, — від архієрея Чернігівського Лазаря Барановича до дійсного статського радника Михайла Селецького, — розповідають про своїх невгамовних предків, які на початку XVIII століття ... захопили землі, подаровані одним із власників Ковчина, гетьманом Іваном Мазепою, Думницькому монастирю, що містився на другому березі Десни. Цілих сім літ ніхто не міг нічого з цим вдяти, адже ковчинці мали тверде переконання:

Директорка Ковчинського навчально-виховного комплексу імені Л.П. Деполович Наталія Халімон радіє новій котельні: хороша школа має бути теплою

боронять те, що належить тільки їм.

Не менш рвйно беруться за справу й сучасники, з тим самим підходом: своє, мовляв, святе. Тож біографія Ковчина розписана «до сьомого коліна» і навіть далі. У рейтинг кращих місцевих шкіл потрапила саме завдяки цьому. «Не довелося винаходити нічого нового, ми просто описали власну модель, за якою працює педагогічний колектив, — розповіла директорка. — Простий зв'язок школа-родина насправді значно складніший і мудріший, ніж здається».

Та які можуть бути сумніви? Коли школі виповнюється півтора століття, вона вже може дрейфувати як корабель у морі інформації про своїх випускників і їхні родини. Особливо ж яскраві, а подекуди й болочі тут жіночі долі. Взяти, приміром, історії часів голодомору — одна страшніша за іншу: матері розкуркулених родин, залишившись без висланого на Колиму господаря та домівки, страшно бідували, заробляючи жменю зерна охлялим дітям, котрі тулилися по чужих кутках. Було й таке, що заміжня дочка, піддавшись погрозам місцевої влади, відмовилася від матері й та померла від голоду під тином. Ці жахіття ретельно зафіксовані зі слів очевидців тих подій. І страдники, і душогуби названі поіменно. Тож осередку Малої Академії Наук, котрий — єдиний у районі — працює в ковчинській школі, достатньо матеріалу для вивчення і осмислення минулого.

Недаремно ж школярі нещодавно перемогли у всеукраїнському конкурсі, описавши історію свого села. Так що зв'язок поколінь тут на висоті. І хоч великий шмат цієї роботи ліг на плечі директорки школи, вона не прагне лаврів: «Це не тільки моя

Цей букварик
Лідії Деполович
навчив читати десятки
поколінь
школярів

У приміщенні старої школи села Ковчин затишно учням 1—4-х класів та дитсадків

заслуга. Всім селом ми створювали свій красназвичай музей, який одержав звання народного. Відкрився він, до речі, у 1989 році — тоді, коли було споруджено й нову триповерхову школу».

Розмовляючи з Наталією Миколаївною, ми зупинилися біля картин ще однієї незвичайної жінки — відомої української художниці Ольги Яблонської. Вона кілька років жила і малувала в Ковчині, де й залишила чимало своїх полотен. Завдяки пензлю майстрині збереглися для нащадків зображення колишніх сільських краєвидів, будинку гамазею, пізніше перебудованого під сільський клуб, першої сільради.

«Пам'ять — це висота людської душі» — написа-

но над входом до музею. Краще не сказати.

Книжкова
поліція на ...
100 кілометрів

Дослідницька робота Наталії Халімон просто не могла не переплестися з долею ще однієї берегині місцевої школи — Лідії Деполович. Донька ковчинського священика після навчання стала педагогом і методистом початкової освіти. Дев'ять років вона вчителювала у рідному селі. Потім працювала в Чернігові, в Києві — у видавництві шкільних підручників. Багато навчальних посібників вийшло з-під її легкої руки. А в 1939 році Лідія Платонівна редагувала «Буквар», кот-

ДОВІДКА «УК»

Церковно-приходську школу у с. Ковчин Куликівського району на Чернігівщині було відкрито 15 жовтня 1862 року. Вона мала однокласну кімнату і коридор. Дяк навчав дітей читанню та церковнослов'янській мові. Заняття починалися після закінчення осінніх і закінчувалися з початком весняно-польових робіт. У 1898 році після відкриття 4-х класів школа стала земською. Кількість дітей збільшилася, і в 1909 р. земство побудувало два нові приміщення (вони збереглися до сьогодні: в одному з них розміщено народний музей с. Ковчин, а в другому — шкільні майстерні). У 1989 р. споруджено нову триповерхову школу. З 27 січня 2010-го Ковчинський навчально-виховний комплекс названо ім'ям Л.П. Деполович.

рий перевидавався 19 (!) разів, востаннє — наприкінці 1950-х років.

«Це важко навіть уявити: якщо підсумувати кількість книжок у тих тиражах, то вийде понад

наступні перевидання «Букваря», вже за редакцією інших фахівців, мали багато елементів з того, довоєнного. Кардинально поміняли лише вождів.

Директорка школи ретельно вивчила і проаналізувала видавничу діяльність видатної землячки. До 150-річчя школи вона видала книжку спогадів про всіх учнів, якими пишається навчальний заклад. З коштами на благу справу допомогли випускники.

«Ретро» плюс
«супер»

Говорячи про школу «стара», тут мають на увазі — давня, з багатою історією. Насправді ж нинішні світлі й комфортні приміщення є абсолютно сучасними. До речі, з не меншим захопленням, ніж про історію села директорка школи розповідала про ... нову котельню. Дуже вже допекла стара, морально зношена й неефективна. Та, попри все, її не викинули, а реконструювали під тверде паливо, причому будь-яке. А поряд установили блочно-модульні котли, робота яких повністю автоматизована. Це взагалі фантастика. «Коли надворі сонячно і температура у класах підвищується, котельня автоматично відключається, — радісно демонструвала чудоблагодання Наталія Миколаївна. — Досить лише задати потрібний температурний режим. Якщо ж говорити про економію, то вона вагома — 150 тисяч гривень на рік». Як цьому не радіти?

Ось так переплелось колишнє і теперішнє в невеликому селі. Дивовижні долі і люди, котрі бажать, аби їхні діти знали, чим жили минулі покоління — родаки, як кажуть на Поліссі. Це дуже по-жіночому — берегти старі речі, фотографії, розповіді. При цьому піклуватися про тепло і затишок.

Невгамовна директорка легкою ходою попрямувала до своїх школярів — весела, енергійна, елегантна. Хотілося б, щоб випускниця вишів, котрі бояться села і всіма правдами й неправдами чіпляються за місто, приїхали до Ковчина й переконалися, наскільки застарів їхній світогляд. Красиве життя залежить не від місця, а від людини, котра знає, чого вона прагне.

СВІТ НАУКИ

Перекладайте Мо Яня за квантовим комп'ютером

ПОТРАПИЛИ ПІД РОЗДАЧУ. Цьогорічні лауреати Нобелівської премії — визнані у своїй царині особистості

У світі багато незрозумілого, і хтось має заповнити цей вакуум. То хай вже краще цим займаються ті, з ким не нудно. Цей вислів одного з цьогорічних номінантів на Нобелівську премію з літератури японського письменника і перекладача Харукі Муракамі сповна відображає стилістику нинішнього Нобелівського тижня. Однак це не допомогло улюбленому авторові мільйонів здобути почесну нагороду: лауреатом-2012 став китайський письменник Мо Янь, який з галюцинаторним реалізмом поєднує народні казки, історію та сучасність.

Мо Янь: де ти, вдумливий читачу?

Мовчи і переможеши

Мо Янь — сучасний китайський письменник, почесний доктор філології Відкритого університету Гонконгу, справжнє ім'я якого Гуань Моє, а творчий псевдонім у перекладі з китайської означає «мовчи». Як зазначається у повідомленні Нобелівського комітету у Твіттері, Мо Яня повідомили про премію телефоном, коли він був удома. Почувши новину, письменник не тямився від радості й трохи налякався. Ще б пак, адже став першим літератором, який отримав Нобелівську премію для Китаю. У 2000 році лауреатом літературного Нобеля був китайець за походженням Гао Синцзянь, однак нагороду він одержав як французький письменник.

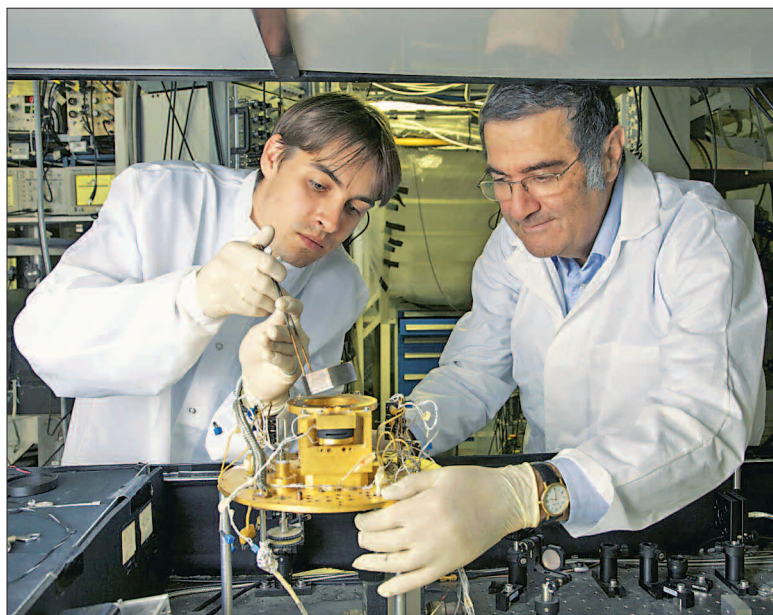
Твори Мо Яня вже перекладено понад десятьма мовами, зокрема англійською, французькою, німецькою та норвезькою. Уривками автора перекладали російські сусіди, а українською, на жаль, ще ніхто не взявся.

Та не біда, бо мине ще трохи часу, і перекладачі твори новоспеченого лауреата можна буде на комп'ютері майбутнього.

Саме таку перспективу відкривають людству цьогорічні Нобелівські лауреати з фізики француз марокканського походження Серж Арош і американець Девід Вайнленд. Нагороду їм присудили за створення новаторських експериментальних методів, що роблять можливим вимірювання та маніпулювання окремими квантовими системами. Тобто вчені зможуть вимірювати стан окремих частинок, не руйнуючи їх самих. І завдяки їхньому винаходу в майбутньому буде можливість створити найточніший годинник у світі, а також дуже швидкі квантові комп'ютери.

Цікаво, що науковці окремо досліджували цю тему. Серж Арош — у Колеж де Франс, де очолює дослідження з квантової фізики, а Девід Вайнленд — у Національному інституті стандартів і технологій в американському Боулдері.

Як розповів в інтерв'ю С. Арош, під час оголошення переможців він був на вулиці. «Мені навіть довелося сісти на лавку, коли подзвонили і сказали про те, що я став лауреатом Нобелівської премії», — зазначив він.

Арош — асистентів: пінцет, і зателефонуємо до Америки Вайнлендові (праворуч)

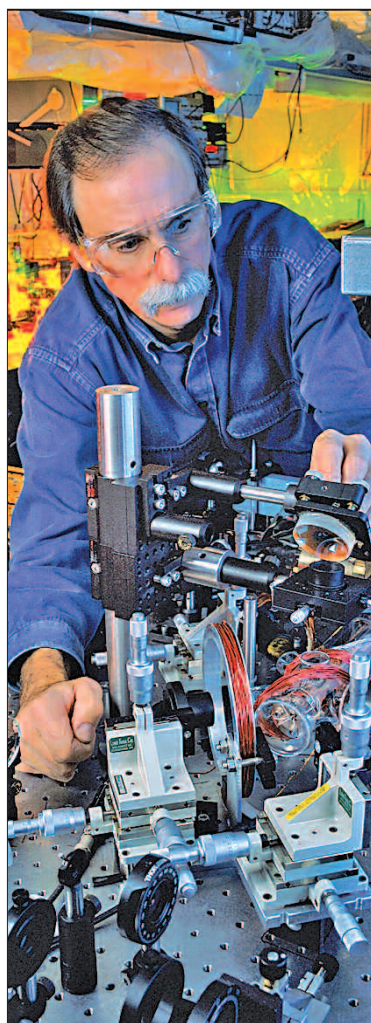

Союз непорушний

Норвезький Нобелівський комітет вирішив учора, що Нобелівська премія миру за 2012 рік буде вручена Європейському Союзу. ЄС і його попередники за понад шість десятиліть зробили свій внесок у примирення, розвиток демократії та прав людини в Європі. І хоча нині Євросоюз переживає серйозні економічні труднощі і значні соціальні заворушення, на думку п'яти експертів, обраних норвезьким парламентом, найважливішим результатом ЄС є успішна боротьба за ці загальнолюдські цінності.

У комітеті переконані, що політика ЄС цілком відповідає критеріям Альфреда Нобеля для премії миру, записаним у його заповіті. Бо незвичного лауреата відзначають високою нагородою передовсім за стабілізуючу роль, яку відіграє ЄС у перетворенні більшості частини Європи з континенту війни в континент миру.

До речі, історія вже має кількох «колективних» переможців. Приміром, у 2001 році Нобелівську премію миру отримала Організація Об'єднаних Націй, а у 2005-му — МАГАТЕ.

Нагорода за смак

Результати робіт американських учених Роберта Лефковіца і Брайана Кобілка дали змогу зрозуміти, як працюють молекули білків, що відповідають за сприйняття світла, відчуття смаку і нюх.

Важливість цих досліджень важко переоцінити як з точки зору фундаментального внеску в науку, так і для практичної медицини, тому їх справедливо відзначено Нобелівською премією 2012 року з хімії. Лефковіц і Кобілка розв'язали надзвичайно важке завдання з вивчення молекул білків особливого

Лефковіц і Кобілка: наші «макарончики» найсмачніші!

класу, вважає науковий співробітник лабораторії моделювання біомолекулярних систем Інституту біоорганічної хімії імені Шемякіна і Овчинникова РАН Антон Чугунов. GPCR-рецептори мають ще одну назву — серпентини, що відображає їхню структуру.

Молекули, які вивчали новоспечені нобелівські лауреати, є мішенню до половини ліків, які існують, пояснив сам Лефковіц телефоном журналістам, присутнім на традиційній прес-конференції у Стокгольмі. Невже у людства з'явився шанс знайти панацею від деяких хвороб?

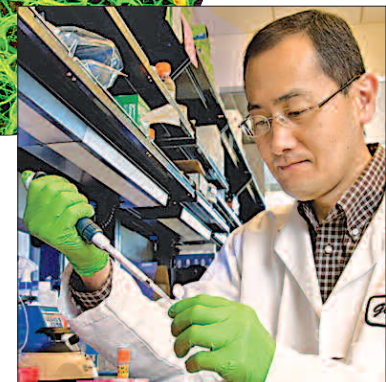

помістив її у жаб'ячу ікринку, з якої потім розвинулася нормальна особина. Сін'я Яманака, своєю чергою, показав, що спеціалізовані клітини мишей можуть бути перепрограмовані на стовбурові, якщо матимуть ще чотири гени.

Як стверджує Нобелівський комітет, ці відкриття здійснили революцію у нашому розумінні того, як розвиваються клітини та організми.

До речі, лауреатів у галузі медицини і фізіології цього року назвали першими. Найпочеснішу наукову відзнаку отримали британець Джон Гердон і японець Сін'я Яманака. Шведська академія наук відзначила їх за дослідження здатності звичайних клітин трансформуватися в стовбурові, які, своєю чергою, можуть ставати в людському тілі клітинами будь-якого типу.

Професор Яманака зумів перепрограмувати клітини, а професор Гердон, маючи зразки кишечника, клонував жаб. У 1962 році він узяв генетичну інформацію з клітини кишечника жаби та

Гердон і Яманака: вилікували жаб — вилікуємо і людей

ДОВІДКА «УК»

Фонд Нобеля було створено у 1900 р. на кошти знаменитого винахідника Альфреда Нобеля. У заповіті засновника йшлося, що Нобелівська премія повинна присуджуватися за видатні дослідження, відкриття, винаходи або внесок у культуру або розвиток суспільства. Історично премію присуджують кращим із кращих за п'ятьма напрямками: література, фізика, хімія, фізіологія і медицина, а також сприяння встановленню миру у всьому світі (Премія миру).

Нобелівську премію вручають із 1901 р. Традиційно церемонія нагородження лауреатів проходить у день смерті Альфреда Нобеля — 10 грудня. Усі премії вручають в Стокгольмі, за винятком Премії миру, церемонія вручення якої проходить в Осло.

Сума нагороди цього року становить 8 мільйонів шведських крон (1,2 мільйона доларів США).

ПРОГРАМА
НА СУБОТУ,
20 ЖОВТНЯПЕРШИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ

ТРК «ЕРА»

06:00 Ранкова молитва
06:05, 06:55, 07:55 Погода
06:10 Мультфільм
06:20 Світ православ'я
07:00 Ера здоров'я
07:25 Корисні поради
07:40 Олімпійський виклик

**ПЕРШИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ**

08:00 Шустер-Live
09:50 Школа юного суперагента
10:05 Шустер-Live
12:20 After Live (За лаштунками Шустер-Live)
12:45 Погода
12:50 Ближче до народу
13:25 Зелений коридор
13:40 Погода
13:45 Концерт до Дня Чорноморського флоту
15:45 В гостях у Д. Гордона
16:40 Погода
16:50 Жарт з гуртом ЕКС-ББ
17:45 Золотий гусак
18:15 Світ атома
18:40 Концерт «Мамо, вічна і кохана»

20:50 Мегалот
20:55 Зворотний зв'язок
21:00 Підсумки дня
21:20 Кабмін: подія тижня
21:30 КВК. Кубок Президента. Другий півфінал
22:50 Суперлото, Трійка, Кено
23:00 КВК. Кубок Президента. Другий півфінал (продовження)

ТРК «ЕРА»

23:45 Особливий погляд
00:00 Погода
00:05 Ера здоров'я
00:30 Твій голос
00:50 Футбол України

**ПЕРШИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ.
НІЧНИЙ КАНАЛ**

01:20 Підсумки дня
01:40 Світ атома
02:00 «Нашадики» з Н.Рибчинською та К.Гнатенком
03:00 ТелеАкадемія
04:15 10+10 Україна-Грузія
05:25 Околиця

1+1

06:00 Мультфільм «Смурфи» (1)
06:35 «Справжні лікарі — 2»
07:35 «Кулінарна академія. Юлія Висоцька»
08:00 «Світське життя»
09:00 Квартирна лотерея «Хто там?»
10:15 Дісней! «Чіп і Дейл» (1)
10:40 Дісней! «Чіп і Дейл» (1)
11:05 «Світ навиворіт — 2: Індія»
12:15 Детективна комедія «Тернер і Гуч» (1)
14:25 Романтична комедія «Модна матуся» (1)
17:10 «Вечірній квартал»

19:30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
20:15 «Операція краса — 2»
22:00 Комедія «Клуб щастя» (2)
00:05 Комедія «Орел і решка» (1)
01:55 Гаррісон Форд, Рей Ліотта та Ешлі Джад у гостросюжетній драмі «Перетинаючи кордон» (2)
03:45 ТСН: «Телевізійна служба новин»
04:30 Комедія «Клуб щастя» (2)

ІНТЕР

04:45 «Велика політика з Євгенієм Кисельовим»
07:55 «Позаочі»
08:55 «Орел і Решка»
10:00 «Україно, вставай!»
10:50 Прем'єра. Програма «Сімейний пес»
11:55 Т/с «Земський лікар» 9-16 сс заключна серія
20:00 «Подробиці»
20:40 «Вечірній квартал»
22:35 Прем'єра. Х/ф «Настоятель 2»
00:40 Х/ф «Коматозники» (2)
02:30 «Подробиці»
02:55 Д/с «Жадібність»
03:40 Т/с «Завірюха» 1-4с (2)

ІСТV

05:45 Погода
05:55 Факти
06:10 Погода
06:15 Інший футбол
06:40 Козирне життя
07:25 Останній герой-2
08:45 Зірка YouTube
10:00 Дача
10:30 Квартирне питання
11:45 Спорт
11:50 Екстрений виклик
12:55 Несекретні файли
13:55 Дивитися всім!
15:05 «Конан-руйнівник». Художній фільм
17:40 Максимум в Україні
18:45 Факти. Вечір
19:00 «Термінатор». Художній фільм
21:20 «Термінатор-2: Судний день». Художній фільм
01:05 Наша Russia
02:00 Голі та смішні
02:45 «Останній кіногерой». Художній фільм (2)
04:50 ПроЦікаве

5 КАНАЛ

06:30 «Київський час»
06:40 «Тема тижня»
06:45 «Час спорту»
06:55 «Погода»
07:00 «Час новин»
07:10 «Час спорту»
07:15 «Погода»
07:20 «Бізнес-час»
07:30 «Клуб 700»
08:00 «Час новин»
08:10 «Погода»
08:15 «Бізнес-час»
08:20 «Час спорту»
08:30 «Не перший погляд»
08:55 «Погода»
09:00 «Час новин»
09:10 «Інтелект.ua»

09:35 «Політична кухня»
10:00 «Час новин»
10:10 «Погода»
10:15 «Здорові історії»
10:55 «Погода»
11:00 «Час новин»
11:10 «Трансмісія»
11:30 «Автопілот-тест»
12:00 «Час новин»
12:10 «Вікно в Європу»
13:00 «Час новин»
13:10 «Шлях до перемоги»
13:30 «Драйв»
13:55 «Погода»
14:00 «Час новин»
14:10 «Історія успіху»
14:25 «Гра долі»
15:00 «Час новин»
15:15 «Політична кухня»
16:00 «Час новин»
16:10 «Погода»
16:15 «Арсенал»
17:00 «Час новин»
17:20 «Погода»
17:25 «Феєрія мандрів»
17:45 «Хроніка тижня»
17:55 «Погода»
18:00 «Час новин»
18:15 «Час інтерв'ю»
18:40 «Київський час»
18:55 «Час спорту»
19:00 «Час новин»
19:20 «Погода»
19:25 «Тема тижня»
19:35 «Машина часу»
20:00 «Час новин»
20:10 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
21:00 «Час новин»
21:10 «Велика політика»
21:40 «Вікно в Америку»
22:00 «В кабінетах»
22:25 «Бізнес-час»
22:30 «Майстер-клас із Наталкою Філич»
23:00 «Час новин»
23:20 «Бізнес-час»
23:35 «Час спорту»
23:40 «Погода»
23:50 «Історія успіху»
00:00 «Київський час»
00:15 «Бізнес-час»
00:20 «Час спорту»
00:25 «Погода»
00:30 «Мотор»
00:55 «Погода»
01:00 «Час новин»
01:10 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
01:55 «Тема тижня»
02:00 «Час новин»
02:10 «Машина часу»
02:30 «Хроніка тижня»
02:35 «Погода»
02:40 «Майстер-клас із Наталкою Філич»
03:00 «Вікно в Америку»
03:20 «Бізнес-час»
03:25 «Час спорту»
03:30 «Хроніка тижня»
03:35 «Погода»
03:40 «В кабінетах»
04:00 «Час новин»
04:10 «Феєрія мандрів»
04:30 «Хроніка тижня»
04:35 «Погода»
04:40 «Час інтерв'ю»
05:00 «Час новин»
05:10 «Портрети з Сергієм Дорофєєвим»
05:50 «Хроніка тижня»
05:55 «Погода»
06:00 «Вікно в Америку»
06:20 «Хроніка тижня»
06:25 «Погода»

НОВИЙ КАНАЛ

05:40 Т/с «Останній акорд» (1)
07:15 Зроби мені смішно
09:00 М/с «Кунг-фу Панда: Дивовижні легенди» (1)
09:35 М/с «Пінгвіни з Мадагаскару» (1)
10:00 Готов
11:00 Наші в Раше
12:00 ФБР :)
13:00 Весілля буде по-моєму!
14:00 Даєш молодь
14:50 ШоумаСтгоун
17:55 Україна чудес-2
19:00 М/ф «Ронал Варвар» (2)
21:00 Х/ф «Практична магія» (1)
23:00 Х/ф «Зміїний політ» (2)
01:10 Спортрепортер
01:15 Х/ф «Полювання за діамантами» (2)
02:50 Т/с «Ясновидець-4» (1)
03:35 Зона ночі
03:40 Становлення українського німого кіно
04:35 Зона ночі Культура
04:40 Життя в обіймах квітів
04:55 Янгол — Демон
05:05 Зона ночі Культура

СТБ

05:25 «Наші улюблені мультфільми: «Трое из Простоквашино»(1)
06:15 Х/ф «Людина ізвідки»(1)
07:45 «Караоке на Майдані»
08:50 «Сніданок з Юлією Висоцькою»
09:00 «Імо вдома»
10:10 «Зважені та щасливі — 2»
15:05 «Національне талант-шоу «Танцюють всі!»-5»
19:00 «Х-Фактор — 3»
00:30 Х/ф «Іван Васильович змінює професію»(1)
02:20 «Детектор брехні — 2»
03:05 Х/ф «День народження Буржуя»(1)

ТРК «УКРАЇНА»

06:00 Срібний апельсин
07:00 Ранок з «Україною»
09:00 Прем'єра! На валізах
10:00 Прем'єра! Додому на свята
11:00 Т/с «Інтерни» (у гол.ролі: Іван Охлобистін) (комедія) (115,116 серії) (1)
12:10 Т/с «Дорожній патруль — 11» (комедійний детектив) (2 серія) (1)
13:10 Х/ф «Варенька» (мелодрама) (1)
15:10 Т/с «Варенька. Випробування кохання» (мелодрама) (1,2 серії) (1)
17:10 Т/с «Варенька. Випробування кохання» (мелодрама) (3,4 серії) (1)
19:00 Події
19:20 Т/с «Варенька. Вспереч долі» (мелодрама) (5,6 серії) (1)
21:30 Т/с «Варенька. Вспереч долі» (мелодрама) (закл. серії) (1)
23:30 Х/ф «Антиснайпер» (бойовик) (2)
01:30 Х/ф «Дракула» (трилер) (2)
03:20 Щиросердє зізнання
03:45 Події

04:10 Т/с «Дорожній патруль — 11» (комедійний детектив) (2 серія) (1)
04:50 Срібний апельсин

ТОНІС

06:00 Країна порада
06:45 Погода
06:50 Ф-стиль
07:10 Будь в курсі!
07:50 Цивілізація Incognita
08:00 Служба новин «Соціальний пульс»
08:35 Погода
08:50 Мультфільми
09:00 Шамварі: територія диких тварин
09:40 80 островів навколо світу
10:05 Х/ф «Макар-слідопит»
14:25 Арт City
15:00 За сім морів
15:25 Погода
16:25 Цивілізація Incognita
16:50 Мультфільми
17:00 Щоденник для батьків
17:25 Життя в новому світі
18:15 Кумири
18:30 Соціальний пульс вихідних
18:55 Погода
19:00 Великі махінатори
19:55 Погода
20:00 Ронін. Ток-шоу з Дмитром Видріним
20:40 В гостях у Дмитра Гордона. Володимир Буковський
21:45 Лев Дуров. Я завжди наспівую, коли хочеться вити
22:50 Кінофан: Х/ф «Зміни мое життя» (2)
00:55 Кінофан: Х/ф «Корупція у Ватикані» (3)
02:50 Соціальний пульс вихідних
03:15 Ронін. Ток-шоу з Дмитром Видріним
03:45 Обличчя купюр

НТН

06:00 «Легенди бандитського Києва»
07:15 Т/с «Прямуючи на південь» (1)
09:10 Х/ф «Фатальна схожість»
11:30 «Речовий доказ». Мисливці на емігрантів
12:00 «Головний свідок»
12:55 Х/ф «Пастка»
15:00 Т/с «УГРО — 3»
19:00 Т/с «Кулінар»
23:00 «Головний свідок»
23:55 «Випадковий свідок»
00:20 Х/ф «До смерті» (2)
02:25 «Речовий доказ»
04:15 «Агенти впливу»
05:00 «Уроки тітоньки Сови»
05:30 «Правда життя»

НТВ

04:35 Т/с «Подружжя» 16+
06:25 Огляд 0+
07:00, 09:00, 12:00, 15:00, 18:00 Сьогодні.
07:15 Лотерея «Золотий ключ» 0+
07:45 Іхні вдачі 0+
08:25 «Готуємо з Олексієм Зиміним» 0+
09:20 Головна дорога 16+
09:55 Кулінарний двобій 0+
11:00 Квартирне питання 0+
12:20 СОГАЗ — Чемпіонат Росії з футболу 2012/2013. «Анжи» — «Спартак». Пряма трансляція.
14:30 «Буває ж таке!» 16+
15:20 Слідство вели... 16+
16:20 «Очна ставка» 16+
17:20 Огляд. Надзвичайна подія.
18:25 «Професія — репортер» 16+
18:55 «Програма максимум. Розслідування, які стосуються кожного» 16+
20:00 «Російські сенсації». Інформаційний детектив 16+
21:00 Ти не повіриш! 16+
21:55 «Мітла». Ток-шоу 16+
22:55 «Промінь Світла» 16+
23:30 «Школа лихослів'я». Ток-шоу 16+
00:15 «Спорт для всіх. Справжній Герой Олексій Колесников» 16+
00:50 Т/с «Гонитва за тінню» 16+
02:55 Т/с «Дев'ятий відділок» 16+

ПЕРШИЙ КАНАЛ.
ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА.
УКРАЇНА

06:00, 10:00, 12:00, 15:00, 18:00 Новини
06:25 Х/ф «До мене, Мухтар!»
07:50 «Грай, гармонь улюблена!»
08:35 «Смішарики»
08:50 «Розумниці і розумники»
09:45 «Слово пастиря»
10:10 «Смак»
10:55 «Фабрика зірок». 10 років по тому»
12:15 «Абракадабра»
15:10 «Ну й нехай!»
15:45 «Народна медицина»
16:55 «Чекай на мене»
18:10 «Людина і закон»
19:05 «Хвилина слави» крокує країною»
21:00 «Час»
21:20 «Сьогодні ввечері»
23:05 «Що? Де? Коли?»
00:25 Х/ф «Джордж Харрисон: Життя в матеріальному світі»
02:20 Х/ф «Аеліта, не приставай до чоловіків»
03:45 Х/ф «Додому!»

ТЕТ

06:00 М/с «Перчинка Енн»
06:45 М/с «Перерва»
07:10 М/с «Лунтик»
07:35 Малюта-твінята
07:55 Телепузики
08:35 Байдиківка
09:00 Мультик з Лунтіком
09:40 М/с «Чорний плащ»
10:40 Дикі та смішні
11:05 Серіал «Хто у домі господар?»
11:45 Серіал «Моя прекрасна няня»
12:10 ТЕТ
12:50 Серіал «Моя прекрасна няня»
13:55 Містер Трололо
14:45 Х/ф «Ханна Монтана»
16:45 Х/ф «Шпигун по сусідству»
18:45 Х/ф «Тварина»
20:30 Серіал «Зайцев +1» (2)
21:35 Дайш молодьож!
22:00 Альо, директор?!
23:00 Слава зі Славеском Славим
23:05 Х/ф «Лепрекон» (2)
01:00 Comedy Woman
01:50 До світанку

ЕНТЕР-ФІЛЬМ

05:45 Радянські мультфільми
07:45 Навколо сміху
09:25 Д/ф «Три любові Євгенія Евстинєєва»
10:30 Д/ф «Іронія долі Барбари Брильської. Продовження»
11:35 Х/ф «Катя-Катюша»
13:10 Х/ф «Сто днів після дитинства»
14:50 Х/ф «Приборкувачка тигрів»
16:45 Х/ф «Закоханий за власним бажанням»
18:20 Х/ф «Різні долі»
20:20 Х/ф «З коханими не розлучайтесь»
21:45 Х/ф «Білий ворон»
23:45 Х/ф «Сніданок у Тіффані»
01:00 Х/ф «Анна Кареніна»
03:15 Х/ф «Комбаті»
05:15 Саундтреки

K1

07:00 Мультфільми
08:35 М/ф «Казки Ганса Крістіана Андерсена»
09:00 М/с «Пригоди ведмедиків Гаммі»
10:00 Мультфільми
10:15 М/ф «Олівер і компанія»
12:00 Х/ф «Підкорювачі часу»
13:50 «Подаруй собі життя»
15:00 Х/ф «Гроші для доньки»
17:05 Т/с «А щастя десь поряд»
19:00 «КВН- 2012»
21:40 Т/с «Надприродне» (2)
00:10 Т/с «Корабель»
01:55 Х/ф «Видимість гніву» (2)
03:45 Х/ф «Кохання на стороні»
05:25 «Нічне життя»

Фото Володимира ЗАКІ

На велику компанію й смаженини треба багато

ЕКРАН

Добрий геній українського кіно

ДАТА. Завдяки Юрію Яновському, 110-річчя якого ми нині відзначаємо, Одеська кіностудія свого часу стала Меккою для митців

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

Біографія Юрія Яновського начебто типова для радянського письменника. Нагородженого орденом Трудового Червоного Прапора і удостоєного звання лауреата Сталінської премії прозаїка ще за життя визнали класиком, а його роман «Вершники» став еталоном революційної романтики в радянській літературі. Та насправді за цим лакованим образом — не тільки справжня новаторська творчість, а доля гнаного і голодного митця, який навіть після смерті не знав спокою.

Чорноморський Голлівуд

Далеко не всім відомо, що Юрія Яновського сучасники називали «добрим генієм українського кіно». Саме письменник-початківець у березні 1926 року фактично очолював Одеську кіностудію, де впродовж двох років перед ним змінилося аж 5(!) директорів, а творча віддача потужного на ті часи кіновиробництва вимірювалася... двома повнометражними фільмами на рік.

Номінально керівником Одеської кінофабрики з листопада 1925 року працював Павло Нечеса — колишній матрос із дредноута «Императрица Екатерина», учасник штурму Зимового палацу в жовтні 1917 року та командир загону ЧОН («части особого призначення») в роки громадянської війни. Зрозуміло, що попри бездоганну більшовицьку біографію, це була далека від мистецтва людина, через що Яновському — на той час редактору сценарного відділу діючого в Харкові ВУФКУ (Всеукраїнського фотокіноуправління) — доручили шефство над кіновиробництвом в Одесі, а згодом відправили до міста над морем головним редактором кінофабрики. «Він був потрібен скрізь, і він скрізь був, — згадував Микола Бажан, — бо директор — Павло Нечеса — беззастережно довіряв йому в усіх творчих справах, та й у справах фінансових».

Результат не забарився: 1926 року Одеська кіностудія випустила в прокат 26 повнометражних художніх фільмів, а чорноморський Голлівуд перетворюється у Мекку митців — від сценаристів Бабеля, Каплана і Бажана до артистів Бучми й навіть столичної кінозірки Юлії Солнцевої. В останню, до речі, захожуються як сам художній керівник кінофабрики, так і його друг — колишній карикатурист газети «Вісті»... Сашко Довженко, який з легкої

Юрій Яновський у робочому кабінеті

руки Юрія Яновського став кінорежисером.

Важко повірити, але перший фільм видатного майстра екрана — «Перукар Жан Ковбасюк», який вийшов у прокат з назвою «Ягідка кохання» — став провальним. Лише завдяки заступництву друга Довженку дали змогу реабілітуватися. Наступна стрічка — «Сумка дипкур'єра» — засвідчила мистецький хист початківця, а кінофільм «Звенигора» приніс заслужене визнання кінорежисеру, чий талант підкорив світ.

Навіть лише за відкриття Довженка Яновський вартий нашої вдячної пам'яті, хоч тільки цим його внесок у становлення і розвиток українського кіномистецтва не обмежується. Вже згадуваний Микола Бажан у журналі «Кіно» за 1926 рік цілком обґрунтовано писав: «Кінематографія РСФРР дає продукти значно нижчі й дає їх значно менше, ніж кінематографія України. Пересічний фільм РСФРР (різні «Сигнали», «Байкальські хатки» та «Спірки Шпандирі») ані з якого боку не може дорівнюватися пересічному фільмові України».

Додамо вже від себе, що з 1927 року єдина на той час в Україні Одеська кінофабрика почала забезпечувати 40% всесоюзного випуску фільмів, доходи від прокату яких дали змогу взятися за спорудження найбільшої тоді у Європі Київської кіностудії художніх фільмів.

...«Нагорода» для «добро-го генія українського кіно» не забарилася. 20 серпня 1927 року наказом голови правління ВУФКУ худож-

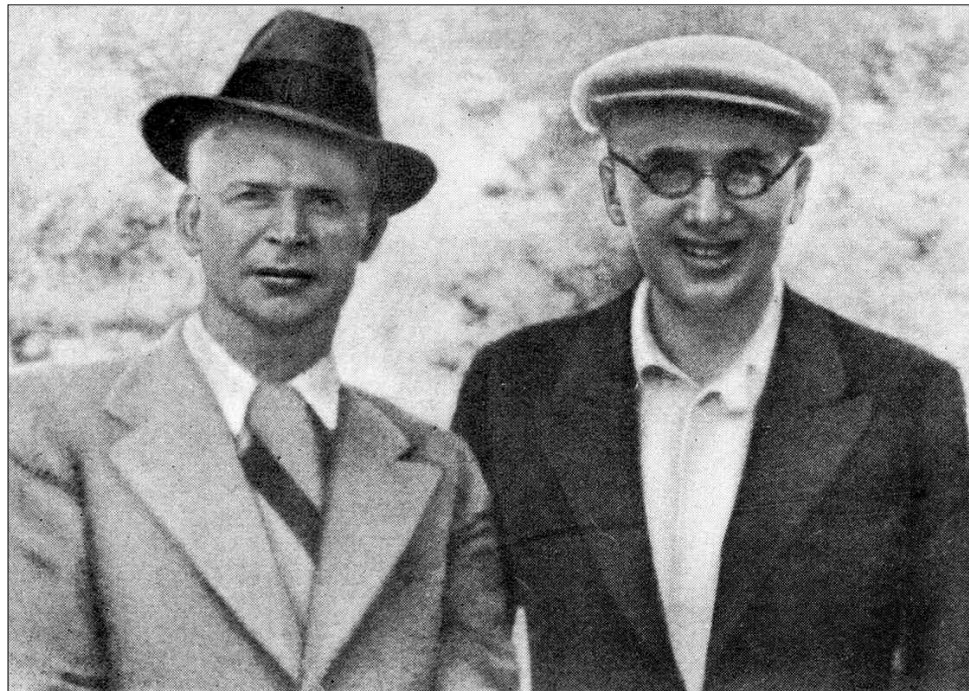
нього редактора Одеської кінофабрики Юрія Яновського за тиждень до завершення терміну контракту звільнили з посади «за абсолютне незнання кінематографії і за псування картин своїм монтажем, а також за складання гумористичних написів (йшлося про титри до тоді ще німих фільмів. — В. Ш.), чужих радянському духові...»

Українські «Вершники» — з Росії

Яновський повертається до Харкова і... літературної праці. Романи «Майстер корабля» та «Чотири шаблі» стають знаковими в його долі і творчості. Спочатку схвальні рецензії, а потім — дев'ятий вал нищівної критики. Особливо дісталося «Чотирьом шаблям», оголошеним націоналістичним твором. Його герої, мовляв, б'ються на смерть з денікінцями та іноземними інтервентами, а ось показу боротьби з «куркульсько-петлюрівськими бандами» автор цілеспрямовано уникає, як і зображення «чіткої класової диференціації українського селянства», що «ідеалізує сили явно непролетарські».

Чорний для України 1933 рік став чорним і для Яновського, який, на відміну від деякого з колег, відмовився радісно виспівувати над мільйонами трупів «Партія веде!». В результаті твори важкохворого письменника, в якого видалили нирку, не друкують, його книжки вилучають із бібліотек, а на літературній діяльності вже начебто поставлено остаточний хрест.

Несподіваний порятунок прийшов з... Москви у вигляді персонального запрошення на представницький форум у ролі гостя.

Двоє «битих» — Довженко і Яновський. 1940 рік.

Виявляється, ще 1931 року журнал «Красная новь» вмістив у перекладі російською мовою кілька розділів опального в Україні роману. Вони потрапили на очі Максиму Горькому, який високо оцінив твір у листі до одного з членів оргкомітету з'їзду письменників: «Мені сподобалися «Чотири шаблі»; якщо вони написані молодою людиною, то з неї будуть люди».

Яновського начебто реабілітовано, однак не його творчість. На перший погляд уже ідеологічно витриманий роман «Вершники» відмовляються друкувати всі без винятку українські видавництва, до яких потікається автор. Натомість російський переклад тріумфально підкорює читачів спочатку журналу «Знамя», потім — «Роман-газети», а невдовзі виходить окремою книжкою у столичному «Гослитиздате».

Уперше запрошений на пленум правління спілки письменників України, він звернувся до присутніх: «Ми покликані бути інженерами людських душ, а ви хочете, щоб ми біля людських душ стали міліціонерами». Нечуване нахабство пригадають провінціалу з Харкова в 1937 році, коли письменника примушували показуватися в націоналістичних помилках. Від розправ врятує Москва, де до 20-річчя Жовтня ставлять прем'єру п'єси Яновського «Дума про Британку».

Невиправний Яновський укотре вийшов переможцем, хоча з гіркою ноткою писав: «Мене навчили не зважати на жала, коли в руках є крижкі, важкого золотого воску щільники».

Похована «Жива вода»

Юрій Смолич у своїх «Розповідях про неспокій» згадував, як 1936 року Яновський організував для групи письменників-харків'ян автомобільну поїздку невідомою Україною. Як вимагав

називати рідні українські річки їх прадавніми назвами Псло і Ворскло та цікавився місцями, пов'язаними з життям Панаса Мирного і Лесі Українки. Навряд чи когось із сучасних читачів це дивує, однак аж до 1939 року Лесина творчість на радянській Україні вважалася... націоналістичною.

Той самий Смолич розповідає, як у повоєнний час Яновського обурювали «інтелігенти московільської орієнтації» із Закарпаття, які демонстративно користувалися скалеченим до невпізнання «руським язичем» і критикували приєднання свого краю до УРСР, а не РСФРР:

— Це ж наші рідні ренегати! Що може бути гіршого?! Хохол-ренегат — то найгірший україножер!

Заперечити нічого, бо підтвердженню тому донині — на кожному кроці. Більше того, сьогодні як ніколи актуальні слова Яновського: «Боляче не те, що ми малокультурні в масі — цього можна позбутись. Боляче, що багато в нас «напівінтелігентів» — хилої, пролазної, безпринципної, гнучкохребетної, паразитної публіки, котра проходить життя, ні про що жодного разу серйозно не замислившись».

Не без участі цієї «публіки» написаний уже в повоєнний час роман «Жива вода» про реальний побут селян, які власним горбом відбудовували колгоспи, оголосили націоналістичним і натуралістичним. Та справжній шквал цькування Яновського розпочався після прийняття в жовтні 1946 року постанови ЦК КП(б)У про редагований письменником журнал «Вітчизна», що дало старт масштабній кампанії з пошуку і викриття буржуазно-націоналістичних поглядів по всій Україні.

Позбавлений будь-яких засобів заробітку, живий класик мусив виживати за рахунок розпродажу особистої бібліотеки. Та доля знову порятувала митця, бо коли горезвісний Лазар

Каганович доповів Сталіну, що московський журнал «Знамя» надрукував «Київські оповідання» затягують «українського націоналіста», твір кремлівському горцю сподобався. Сталінська премія III ступеня стала для письменника не меншою несподіванкою, ніж для його гонителів. Тим, хто вважає ці рятівні оповідання анекдотом і написаними на угоду владі, варто перечитати хоча б главу «Місто за дротом» з розповіддю про легендарний матч смерті гравців київського «Динамо».

20 лютого 1954 року письменник з дружиною зібралися в гості до друзів. Дорогою Яновському стало погано, однак вирішили не повертатися. Викликаний до чужої квартири професор діагностував інфаркт, з чим погодився консилиум медичних світил. Через п'ять днів прозаїка не стало. Причина смерті — прорив виразки шлунка, від якої загинув потерпав ще з довоєнної пори.

Звісно, ніхто не застрахований від лікарських помилок. Однак привертає увагу, що невинуватий Яновський незадовго до смерті взявся за твір про діяльність радянського підпілля в Києві. Тема вкрай небезпечна для правдивого дослідження, адже, як нині вже документально доведено, центр української столиці після зачі міста чотять залишені письменником спогади, він поринув «у стоси архівних документів, стенограм, книжок, звітів підпільних організацій».

...Його поховали на околиці Байкового кладовища — майже біля смітника. І тільки коли Микита Хрущов, який став першою особою в державі, згадав про Яновського і захотів відвідати могилу письменника, вона за одну ніч перемістилася на центральну алею.

ДОВІДКА «УК».

Абсентеїзм (від лат. absentia — відсутність) — ухилення від участі у виборах, зборах тощо. Одна з форм свідомого пасивного протесту проти існуючої форми правління, політичного режиму, прояв байдужості до виконання людиною своїх прав та обов'язків.

СТИЛЬ

Дизайнери ускладнюють крій і поєднують непоєднуване

ПОДІЯ. З 10 по 14 жовтня Мистецький Арсенал приймає XXXI «Український тиждень моди»

Георгій-Григорій
ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Це один із найбільш сталих і масштабних культурних заходів країни. Його основне наповнення: 39 показів колекцій прет-а-порте 45 дизайнерів. Свій матеріалізований погляд на одяг весни — літа 2013 показують моделери із Грузії, Польщі, Німеччини та Франції. Тематичні інсталяції засвідчують ранг наших дизайнерів як провокативних митців. Відбудеться конкурс кольорової графіки IMAGO, присвячений зовнішньому вигляду сучасника, як на мене, не вражаючому.

Із першого дня показів стали очевидними два напрямки у творчому підході до формування дизайнерів нашого гардероба: продукування новачків і вдосконалення впізнаваного стилю (Лілія Пустовіт та Віктор Анісімов) або варіації силуету минулого, зокрема від 50-х до 80-х років XX століття (Вікторія Гресь і дует Земськова та Олена Ворожбит).

Усім дизайнерам притаманне викорис-

тання нових складнотехнологічних (і не де шевих) тканин та оригінальних аксесуарів. Очевидно, що наші дизайнери пропонують не стільки якісний авторський одяг, скільки культурологічне враження від особистості: світлий ліризм дівчини від Пустовіт або безшабашну навороченість і гумор молоді від Анісімова. Жінки від Гресь оповиті прозоримидимчастим сумом ретро, жінки від дуету Земськова — Ворожбит яскраво грають цитатами силуету другої половини минулого століття. Дует наче хизується складним кроєм і палітрою одягу.

Загалом ускладнений крій і незвичне поєднання тканин притаманні всім показаним колекціям. І це теж впливає на їх ціну. Тож не треба сподіватися, що зроблені в київських майстернях платтячка та штани обійдуться дешевше, ніж одяг з Мілана чи Парижа, здебільшого пошитий у Китаї. Показово, що стає модно носити одяг саме наших дизайнерів і споживач уже не зрізає їхні лейбли, а хизується ними.

Жоден із дизайнерів, чії колекції пройшлися підiumом 10 жовтня, за моїм опитуванням, не відчуває економічної кризи. Вони успішно продають свої колекції від Москви до Нью-Йорка, і відпочинок їм тільки кольорово сниться. Але і в нашій столиці їм ще вистачить роботи. Споглядаючи чотири ряди глядачів по обидва боки подіумів, я відзначив їхній занадто темний підхід у формуванні свого зовнішнього вигляду.

Найбільш вразило шоу від Анісімова. Він під гучні оплески випустив на подіум колекцію у виконанні 7—9-річних моделей.

Цим вдалим маркетинговим ходом досяг найбільшого емоційного впливу на споживача і запропонував одяг по всій лінійці розмірів і для чоловіків, і для жінок. Навіть сам метр модного епатажу Залевський, який завершить тиждень 14 жовтня, позаздрив колезі у кулуарах.

Уже після першого дня UFW можна простежити

Юні моделі Віктора
Анісімова найбільше
вразили глядачів

Лілія Пустовіт не міняє власний стиль, а щораз удосконалює його

Вікторія Гресь оповила жінок сумом ретро

Силуетами минулого захопився дует Земськова—Ворожбит

Світлий ліризм доповнюється насиченими кольорами

Ось такими ми будемо влітку

Фото УНАН

Фото PHL

Фото Володимир ЗАК

Фото Володимир ЗАК

СУБОТНІ ЗУСТРІЧІ

Поет Анатолій Кичинський:

«Нічого поганого не бачу в розкручуванні талановитих імен»

Він дебютував збіркою «Вулиця закоханих дерев» 1976 року і одразу ж його прийняли до лав Співки письменників СРСР. Як на той час, факт промовистий і значущий, адже одна книжка ще не означала справжньої літератури. Однак для Анатолія Кичинського зробили виняток. І не помилилися. З інтервалом три роки одна за одною вийшли збірки «Світло трави», «Землі зелена кров», «Листоноша — Земля» та інші, які ствердили появу нового творчого імені.

Пам'ятаю, як наприкінці 1970-х років сумський поет Володимир Затуливітер дав на вихідні прочитати перші дві збірки молодого таврійського автора з умовою повернути в понеділок уранці. Повернувшись, хоч невдовзі у книгарні придбав ці невеличкі книжечки, які й досі зберігаю в домашній бібліотеці. Звідтоді минуло більш як три десятиріччя. Наприкінці 1990-х наші шляхи вперше перетнулися: часто зустрічалися на літературних вечорах, презентаціях, святах. Анатолій Іванович виявився не тільки цікавим поетом, а й таким самим співрозмовником.

УК Анатолію Івановичу, ви уродженець Таврії, майже все життя живете в Херсоні. Якось усі звикли, що велика література прописана здебільшого у столиці. Як ставитеся до понять периферійна література чи літературна периферія?

— По-перше, в Херсоні живу лише з вісімнадцяти літ, до того ж з перервою два роки, які віддав навчанням на Вищих літературних курсах при Московському літінституті. А по-друге, наскільки відомо не лише мені, Нобелівський лауреат Михайло Шолохов жив і творив не в столиці, а в станиці. І таких прикладів, хоч вони є винятками із правил, навести можна чимало.

А столиці для того й існують, щоб у собі щось концентрувати. Зокрема літературні таланти. Добре це чи погано? За моїми спостереженнями, в розмовах журналісти часто озвучують запитання, що стосується боротьби таких протилежностей, як метрополія і провінція. Із цього випливає висновок: «не все гаразд у Данському королівстві». Що більш цивілізована країна, то більш непомітні в ній грані між цими антонімами, то рівніші стартові можливості у провінціалах зі столичним жителем, то більш надуманими сприймаються ці поняття. Тож, як мені здається, немає ні периферійної літератури, ні літературної периферії — є просто література як вид мистецтва.

УК Чи були пропозиції переїхати, приміром, до Києва? Якщо так, то чому не погодилися? І чи сьогодні є спокуса змінити не тільки місце, а й місто проживання?

— У 1980 якомусь році Микола Луків, очоливши журнал «Дніпро», запропонував мені відділ поезії в ньому. Тепер розумію, що слід було їхати, а що тоді завадило, вже й не пам'ятаю. Нині тема переїзду не обговорюється, а що буде завтра — побачимо.

УК Ви не тільки поет, а й художник — чимало книжок ілюстро-

Спілкування з читачами надихає на нові рядки

вано вашими ж роботами. Коли усвідомили, що можете писати не тільки словом, а й пензлем?

— Малою змалку. Першою ще в дошкільному віці кольоровими олівцями зобразив кобилу — то було якесь кошлате і розкуйовджене створіння. Але коли цей шедевр побачили батьки, вони внесли поправку: мовляв, то не кобила, а кінь. Підпис я змінив, але після того став уважніше ставитися до художніх деталей.

Багато малював в армії. Якось за день не встиг оформити так звану кімнату бойової слави, то працював уночі. У текстах нароби чимало помилок. Уранці сказав про це майорові-замполіту. Але він поставився до цього пофлософськи: «Та який хрін усе це читатиме?» Щоправда, «хрін» — то мій довільний переклад з російської. Хоч інколи думаю, що таке саме ставлення і до віршів.

Щоправда, в живописі була чималенька перерва — коли повністю віддався поезії. Це сталося відразу після армійської служби і тривало років із п'ятнадцять. Більше не витримав. І то було вчасно, бо гонорари за вірші платити перестали, а картини хоч трошки та продавалися.

Як на мене, Херсону пощастило на цілу когорту талановитих живописців, тож рівнятися було на кого. Звичайно ж, навіть ставши почесним членом Національної спілки художників України, прекрасно розумію, що це крило моєї творчості набагато слабше, ніж поетичне.

УК Знаю, що ви об'їздили майже всі області України, за винятком двох-трьох, також побували у багатьох країнах. Що для вас мандрівки — джерело натхнення, спосіб пізнання світу чи щось інше?

— І перше, і друге, і «щось інше». У Сербії, в одній із братських могил, поховано мого дідуся. Я з особливим трепетом побував у цій країні. Відвідував Німеччину, Польщу, Угорщину. На особливому рахунку — Болгарія. Коли 2008-го у Варні проходив фестиваль «Слов'янські обійми» і я став його лауреатом, то відчув, що поезію таки люблять, до неї горнуть. Виступаючи перед тамтешніми жите-

ДОСЬЄ «УК»

Анатолій КИЧИНСЬКИЙ. Народився 1950 року в селі Преображенка на Херсонщині. Закінчив філологічний факультет Херсонського педінституту та Вищі літературні курси при Літературному інституті імені М. Горького в Москві. Автор майже півтора десятка поетичних збірок, зокрема в перекладі російською мовою. Лауреат Шевченківської премії, премії імені П. Усенка, імені Б. Нечерди, міжнародної літературної премії «Летюче срібне перо» фестивалю поезії слов'янських країн «Слов'янські обійми». Живе і працює в Херсоні.

лями, з-поміж інших запропонував найкоротший вірш — експромт із двох слів: «Варна — гарна». Болгари зрозуміли без перекладу — аплодували довго і щиро.

Пам'ятається кумедний випадок, що стався у Казахстані на чимкентському пасовищі Угам. Сівши верхи на жеребця, звично скомандував «Но!», але він і вухом не повів. Місцеві чабани підказали, що треба казати «Чо!» Коли «чокнув», то кінь помчав з усіх ніг. За якусь мить скомандував «тпру». Але кінь не розумів такої команди. Насилу зупинив скакуна. А враження й емоції від поїздки знайшли втілення в окремих рядках, віршах.

УК Чи є серед виданих книжок улюблені або такі, які вважаєте не зовсім вдалимими?

— Шевченківської премією відзначено збірки «Пролітаючи над листопадом» і «Танець вогню», але вдалішою вважаю «Бджолу на піску», що вийшла раніше за згадані. До цього, мені здається, я йшов по висхідній, хоч не зовсім вдалі вірші у книжках траплялися. Чимало поезій, навіть друкованих у часописах, я до збірок не включав. Можна було б відсіяти і з десяток інших. Більш-менш етапними, крім «Бджоли на піску», вважаю збірки «Дорога завдовжки в любов», «Жива і скошена тече в мені трава» та «Срібна голка і нить золота».

УК Кого із сучасних авторів читаєте найчастіше? Як ставитеся до сьогодинішнього розкручування так званих популярних імен, коли багато справді талановитих письменників залишаються в затінку?

— Мене оточують стоси непрочитаних книжок, а той ритм, у якому живу, майже не залишає часу на таке заняття, як читання. Тож читається, але мало. Поступово склалися коло тих, до

чиєї творчості звертаюся постійно. Імен не називатиму, аж раптом когось забуду і тим, можливо, ображу. Ті, кого читаю, знають про це.

Нічого поганого не бачу в розкручуванні талановитих імен — популярному письменникові легше доходити до читача. Інша річ, коли розкручують літературну попсу, коли стало модним піаритися, коли з'являється наркотична залежність бути в центрі уваги, коли зіркова хвороба не дає змоги чути хлопчика, що вигукує: «А король же голий!»

УК Чи стало легше працювати з надбанням життєвого досвіду, а чи навпаки — він починає тиснути? Що нині на вашому письменницькому столі?

— В юності, стрибаючи у висоту, здолав планку, вищу мого зросту. У творчості також старався її підіймати, орієнтуючись на той рівень поезії, що його демонстрували ті, хто був для мене взірцями. З надбаного досвіду легше зрозуміти, що не будь-яку омріяну висоту пощастить здолати. І ставитися до цього краще з гумором, а не з почуттям жалю до себе. Загалом своїм привілеєм вважаю час від часу насміхатися над собою — у добром сенсі. Часто цитую: «Живу, дурний та бідний, і гріш мені ціна». Або, як, наприклад, ось у цих рядках:

*З рідного неба накрапує дощик.
Степ шелестить,
мов лавровий вінок.*

*Толя Кичинський,
поет і художник,*

КУЛІНАРНИЙ РЕЦЕПТ ВІД ПОЕТА

Пельмені фрі по-кичинському

У вас випадково розмерзлися пельмені? Підсоліть їх, розкатайте цю масу до форми коржа, підсмажте на олії з обох боків, а потім, смакуючи цим витвором, погодьтеся, що пельмені можна й зумисне розморожувати.

*Любить Вітчизну і гарних жінок.
Прсяться фарба і слово
на волю.
Щастя всміхається звіддалеки.
Жаль, що вітчизна
Кичинського Толю
Все-таки любить не так,
як жінки.*

А на письмовому столі, як завжди, більше недописаних віршів, аніж дописаних.

Працюю над рядками довго і прискіпливо. Важливо щодня посидіти за столом не менше 2—3 годин, аби ввійти в поетичний світ, відчутти дихання і ритм майбутнього вірша, порозкошувати в пахощах слів. А вже потім залишити на папері рядки, які стають викінченим твором.

УК Ми говоримо про творчість. А ще ж є побут, щоденність і ота рутина, яка для поета — особливе випробування. Даруйте за прямоту, чи вмієте забивати цвяхи, відремонтувати кран, скопати город, щось приготувати?

— Та вмію все, що назвали, і навіть більше. Щодо кулінарних пристрасей, то я на кухні свій. Коли навчався в Москві, до моєї кімнати приходили всі голодні поети і прозаїки. Я навіть творив дива із розмерзшими пельменями та варениками. Міг із них спекти величезний пиріг із м'ясом чи вишнями. І до борщу вдатний, і супу, і котлет. Я ж народився і виріс у селі, то можу і лопатою орудувати, і граблями, і вилами. Інша річ, що не завжди хочеться цим займатися. Але то вже інша розмова.

УК Нині багато хто із творчих людей, зокрема письменники, пішли в політику. Дехто назавжди, забувши про літературу. Як ви оцінюєте такі рішення, адже про неї, політику, кажуть як про брудну справу?

— Політика створена людьми, аби за її допомогою поліпшити життя якщо не собі, то хоч би нащадкам. Та на превеликий жаль, наші виборці дозволили прийти в політику тим, для кого вона стала фантастично прибутковим бізнесом. Отже, річ не у справі, а в тім, хто нею займається. Дядько зібрав урожай картоплі на своєму городі, частину вдова лишив для родини, частину в сусідів на щось виміняв, частину продав на базарі — і це прекрасно, і справа його чиста. А якщо для своєї родини без нітратів, а на базар — з ними? Та ще з небезпечною концентрацією. Отож-бо.

А думку про те, що політика — брудна справа, нав'язують саме ті, кому не вигідно, аби в українську політику прийшло якнайбільше носіїв моральних цінностей, котрі відмивуть її, наче Авгієві стайні, від остогидлого нашому народові лайна. Думаю, що Україна матиме своїх справжніх достойників.

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР

«Дотепер немає точного переліку кількості робіт Пінзеля»

Генеральний директор Львівської національної галереї мистецтв Лариса ВОЗНИЦЬКА-РАЗІНKOVA

Україна мистецька, попри багату художню спадщину, європейцям, на жаль, не надто відома. Радше через те, що твори наших художників тут представлені не так часто. Нині вперше у кращому музеї світу — Луврі експонуватимуться 26 робіт найвідомішого і найзагадковішого українського скульптора середини XVIII століття Іоанна-Георга Пінзеля, якого ще називають українським Мікеланджело.

Три роки тому рятівник сакральних скульптур Пінзеля авторитетний мистецтвознавець і музейник, Герой України Борис Возницький захворів ідеєю показати Європі українського Мікеланджело. Відтоді тривали переговори з представниками Лувру. Не стало ангелохоронця мистецьких скарбів, та справу батька продовжує його донька — нині генеральний директор Львівської національної галереї мистецтв Лариса Возницька-Разінкова. Сьогодні наша розмова з нею.

УК Ларисо Борисівно, ім'я Пінзеля, мабуть, ще довго залишалося б невідомим, якби його творчістю не зацікавився Борис Григорович. Як він його відкрив?

— Якби не рятівні експедиції Бориса Возницького та однодумців на початку 60-х років минулого століття, коли в Західній Україні лютувала антицерковна кампанія, держава втратила б неоціненні скарби. Батько якось підрахував, що в повоєнні роки на Львівщині закрили 500 католицьких костелів та 800 церков — тобто майже півтори тисячі храмів. Куди поділися ікони, іконостаси, невідомо. Тож ентузіаст мистецтвознавці почали пошук — і знаходили їх захованими в кущах, підвалах, на смітниках, занедбаних цвинтарях. До Пінзеля Возницького привів телефонний дзвінок: схвилюваний співрозмовник повідомив, що у місцевому ПТУ учням дозволили опалювати приміщення демонтованими з церкви скульптурами! Відклав усі справи й вирушив у чергову рятувальну експедицію. І таки встиг: привіз звідтіля 18 дерев'яних скульптур святих. Одну з них хлопці почали різати.

Зумів переконати не спалювати шедеври. Забрав. Знищені, обгорілі. Згодом на виставці фігуру

без рук, із понівеченим обличчям побачив представник ЮНЕСКО й поцікавився її вартістю. Батько замислився, бо й справді не знав вартості напівзнищеної скульптури. Для годиться сказав: двісті тисяч доларів. Гостева відповідь приголомшила: «Я двічі проводив аукціон у Лондоні. Оту фігуру, яку почали різати, подавайте на аукціон у Лондоні і старуйте з 8 млн доларів, 12 млн отримаєте»...

Відтак ці врятовані скульптури склали основу колекції робіт Пінзеля. Була ще не одна експедиція, не одна знахідка творінь рук майстра.

УК Скільки скульптур збереглося на теренах Західної України?

— Дотепер немає точного переліку кількості робіт Пінзеля. Тих, які не викликають жодних сумнівів щодо авторства, приблизно 40. Вони зберігаються в музеях Львова, на Тернопільщині та Івано-Франківщині. Однак мистецтвознавці називають різні цифри, бо крім відомих, є чимало схожих за почерком робіт. Фахівці з висновками не поспішають.

УК Врятованим скульптурам не надто комфортно в музеї через незадовільний стан приміщення, навіть працівники кажуть: якщо нічого не вдасться зробити, шедеврам «тут — смерть».

— Музей Пінзеля переживає не найкращі часи. Кілька років тому почали реставрувати покрівлю, але через брак фінансів не завершили. Вода просочується крізь стелю, стіни вкриті потьокками, замокають розписи, обвалюється штукатурка, надмір вологості та різкі перепади температури шкодять безцінним скульптурам, лушчаться авторський шар левкасу та позолоти. Якщо не замінити покрівлю, процесу нищення скульптур не зупинити.

СИТУАЦІЯ

Святого Онуфрія в Луврі не побачать

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

Незабаром у знаменитому Луврі відкриють виставку робіт Пінзеля. Тернопільщина планувала представити у Франції 10 шедеврів Іоанна-Георгія Пінзеля. Проте однієї скульптури з області до Парижа все-таки не повезуть.

Звістка про вивезення робіт майстра збурила громади Бучача та села Рукомиш Бучацького району. Тут відмовилися передати на реставрацію, а відтак і до експозиції у Франції кілька творів видатного скульптора. Шукати компроміс приїхав міністр культури Михайло Кулиняк. Зустріч була нелегкою, емоційною. Високопосадовець запевняв, що роботи повернуться назад. Проте не всі йняли віри. Парафіяни бучацької церкви св. Покрови все-таки дозволили вивезти на виставку «Дияконські ворота», що складаються з двох частин — рельєфів «Янгол-охоронець» та «Благовіщення». Але без робіт Майстра свій храм вони не залишили. На час демонстрування експозиції в Луврі, в їхній церкві будуть інші два рельєфи Пінзеля для вітваря — «Дорогою в Емаус» та «Чудо св. Миколая», які зберігаються в музеях Тернополя.

Іоанн-Георгій Пінзель творив і у дереві, і в камені. На жаль, твори митця нині можна порахувати на пальцях. Неушкодженою століттями залишилася фігура св. Онуфрія

у церкві с. Рукомиш, що неподалік Бучача. Вона й мала слугувати на виставці у Франції взірцем кам'яної пластики славного скульптора. Але не стане. Бо релігійна громада відмовилася надати її для демонстрування за кордоном.

Настоятель рукомисської парафії о. Михайло Суканець твердить, що село не хоче зі скульптурою розлучатися, її тут вважають оберегом. Зберігали шедевр Пінзеля в правому кутку бабинця місцевої старовинної церкви під сигналізацією, вели й відеоспостереження. Наприкінці липня зі скелі, що піднімалася над храмом, відколювали брили у кількадесят тонн. Від обвалу постраждав і бабинець. Кам'яне громаддя зупинилося якраз перед фігурою св. Онуфрія, якого видатний скульптор відтворив зі складеними руками у молитві, й лише трохи пошкодило один палець святого.

Подивувало рукомисців, що обвал на перших порах не зацікавив владні структури. Але під час приїзду міністра голова облдержадміністрації Валентин Хоптян пообіцяв, що буде виділено на ремонт 200 тис. грн з резервного фонду і ще 80 тис. грн — зі скарбниці району. Крім того, йдеться про прокладення асфальтівки до церкви та проведення на місці падіння уламку скелі геологічно-розвідувальних робіт, висновки яких допоможуть визначити подальші шляхи захисту від руйнацій. Але, схоже, навіть такі споклисливі обіцянки не захопили селян. Зрештою, вони нікому після липневої надзвичайної події її не показують.

Тимчасово роботи Пінзеля перевезли до реставраційних майстерень, львівські та київські фахівці готують їх для експозиції. У цій ситуації майбутнє турне творчої спадщини скульптора справді на часі: Європа побачить шедеври з України, а тим часом, можливо, вдасться підремонтувати дах. Про катастрофічний стан музею (та інших приміщень галереї мистецтв — а це 16 діючих об'єктів) знають у Міністерстві культури, місцева влада. Обіцяють підтримку.

УК Які саме роботи побачать європейські шанувальники мистецтва?

— Належно оцінять шанувальники мистецтва Годовицький вітвар, «Розп'яття». Та, звісно, нікого не залишать байдужими «Жертвоприношення Авраама», «Самсон, що роздирає пащу Лева».

УК Однак до Лувру виставка поїде не в повному складі?

— Окрім названих скульптур із Львівського музею, будуть фігури святих із Монастирська, Тернопільського та Івано-Франківського музеїв, Бучача. Невідомо, чи поїде скульптура святого Онуфрія з церкви села Рукомиш Тернопільської області. Попри безрезультативність переговорів з місцевою громадою, сподіваємося, що селяни хоча б з поваги та пам'яті про Бориса Возницького, завдяки якому, власне, довідалися, хто є автором скульптури святого, погодяться репрезентувати Європі скульптурний шедевр Пінзеля.

Оксана МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

Ще залишається надія, що скульптура святого Онуфрія таки погостює у Луврі

ТУРИЗМ

Павло КУЦ,
«Урядовий кур'єр»
(фото автора)

— Шпацірен? — що-ранку приязно питає господар помешкання, де ми зупинилися на кілька днів. А ввечері, коли втомлені поверталися до двору, зустрічав не менш традиційним запитанням «Гут?» Ми кивали головами чи відповідали: «Зер гут!» Бо щоденні «шпацірен», тобто прогулянки, і справді складалися дуже добре: ми крок за кроком відкривали для себе мальовничий куточок Європи — баварські Альпи.

Посеред скелястих гір

Невеличке гірське село Рамзау дуже типове для цієї місцевості. З усіх боків купчастіся гори, вкриті густими зеленими лісами, та лісі вершини попелястого кольору. Поміж ними смагдадові луки, де, мелодійно подзвонюючи дзвониками-тронками на шиях, лівово щипають траву вівці чи корови. Внизу в долині шумить стрімка гірська річка з прозорою і холоднучою навіть у найспекотніший день водою. Зайве казати, що повітря довкола — хоч на хліб намазуй. Особливо порівняно з промисловим Донбасом.

З давніх-давен цей населений пункт орієнтований на наплив туристів. Одні їдуть, аби побачити давню церкву, збудовану в 1512 році. Храм має мальовничий вигляд на тлі скелястих гір, як і озеро Хінтерзес, розташоване біля підніжжя гірського масиву. Кілька кілометрів до водойми ми подолали пішки лісом і вздовж річки. До речі, про переваги обраного шляху засвідчують «дорожні знаки» від художників XIX століття, які тут мандрували. Подекуди встановлено репродукції їхніх робіт. Вони писані колись із натури, а тепер є змога порівняти зображене на полотнах із сучасним виглядом лісу, гір, річки, озера.

Місцеві жителі пишуться своїм озером, яке стало живою декорацією для зйомок низки документальних та художніх фільмів. А ось до найближчої до села ущелини Вімбахкламм на початку високогірної долини туристів вабить те, що ця ущелина — унікальна геологічна пам'ятка дикої природи, яка залишалася тут у всій своїй первісній химерній красі.

На землі, під землею і поряд із хмарами

Із нашої тераси добре видно скелясту гору Кельштайн, розташовану за кілька десятків кілометрів. На її маківці зберігся цікавий об'єкт, який немов магнітом притягує туристів з усіх куточків світу, — колишня дача Адольфа Гітлера. Цей мальовничий куточок Альп у всі часи був улюбленим місцем відпочинку німців, і майбутній фюрер не став винятком: ще 1923 року він

Альпійська «шпацірен»

МАНДРІВКА. Місцеві краєвиди та історичні принади надовго залишаються в пам'яті

облюбував гірське селище Оберзальцберг, де знімав будинок.

А через 10 років тутешня територія почала докорінно змінюватися. Ставши рейхсканцлером, Гітлер придбав тут Будинок Вахенфельд, який перебував в представницьку резиденцію «Бергхоф». Місцевих жителів відселили звідси, адже резиденція влади, де ухвалювали найважливіші політичні рішення, стала другою за значенням після Берліна. У квітні 1945 року бомбардувальники союзників від більшої частини штаб-квартири не залишили каменів. Трохи пізніше висадили у повітря будинки Бормана і Герінга та казарму СС. Зате зберігся бункер, збудований у 1943—1945 роках.

Тривалий час цю територію контролювали американські військові, і аж у 1996 році господарем її стала федеральна земля

Баварія. Інститут сучасної історії Мюнхен—Берлін розробив концепцію постійної експозиції. «Виставка Оберзальцберг» пропонує силу-силенну експонатів: фотографій, документів, плакатів, звукозаписів тих часів тощо, частина яких уперше стала доступною для широкого загалу. Історія диктатури націонал-соціалізму презентується кількома розділами, серед яких «Міф про фюрера та його культ», «Дійові особи режиму», «Механізм терору та знищення», інші. Приміром, у першому розділі йдеться про пропаганду, яка активно використовувала Альпи для створення образу Гітлера як доброго сусіда, друга природи, дітей і всього народу. Свідчення цьому рідкісні фото: фюрер у шортах чи за обіднім столом. Тут же є досі заборонена світлина 50-річного господаря штаб-квартири в окуля-

Біля озера-дзеркала

рах. Чому заборонена? Бо всіх тоді переконували: диктатор має зір, як в орла.

А ось бункер — справжнє підземне містечко. Вже сам по собі цікавий експонат. Принаймні запропоновані для відвідин муровані галереї непогано збереглися, витримавши і бомбардування, і плин часу.

Можна довго блукати напівтемними лабіринтами унікальної споруди, переглянути військову хроніку тих часів у кінозалі, зазирнути у пенати Бормана чи казарму охорони. Та ноги вже самі ведуть до виходу з підземелля: дається взнаки гнітюча тиша, яку порушують тільки кроки здебільшого мовчазних відвідувачів, і кортить швидше піднятися на маківку гори Кельштайн, де на висоті 1834 метри була дача фюрера.

Орли тут не водяться

У 1939 році Мартін Борман подарував цей будинок Адольфу Гітлеру на його 50-річчя. Високогірне місце впадало не випадково: звідси за гарної погоди на 200 кілометрів відкриваються неповторні альпійські краєвиди. Унікальну на той час інженерну споруду з метровими стінами у фундаменті збудувати всього за рік. Тим часом фюрер не оцінив щедрого подарунка: бував тут не так часто. Можливо, боявся відкритого сонця та вітру простору, віддаючи перевагу напівтемному бункеру?..

Уже сам шлях на вершину — неповторна «шпацірен». Автобуси, якими везуть туристів серпантинною гірською дорогою, долають перепад висоти понад 700 метрів. Коли автобус вихоплюється з чергового тунелю, мимоволі складається враження, що ти в літаку. А вже за вікном відкриваються гірські краєвиди з висоти півтора кілометра, а на черговому повороті довгий «бус» так виконує маневр, ніби ось-ось злетить над стрімким урвищем.

Приземлилися. Тобто зупинилися. Далі пішки — у скелі 1939 року збудовано тунель завдовжки 124 метри. А потім черговий інженерний унікум — ліфт, який за якихось 40 секунд піднімає нас ще на 124 метри — на кінцеву зупинку.

Відразу скажу: ми планували затриматися на цій маківці приблизно на годину. Та провели утріч більше часу, розглядаючи захопливу панораму Альп. Сам будинок колишньої дачі хоч і зберігся, нині перебуває у власності приватних орендарів, які влаштували у ньому гірський ресторан. Така деталь: союзники, захопивши в 1945 році цю територію, пафосно назвали її «Орлине гніздо». А ось німці здебільшого уникають цієї назви. Мабуть, вони мають рацію: орли тут не зустрічаються. Зате ворон — хоч греблю гати. Ненажерливі птахи злітають звідусіль і залюбки підбирають залишки їжі на столах літнього майданчика ресторану.

Дзеркальне озеро

Озеро Кьонігсзее (Королівське), що синіє і водночас зеленіє в обрамленні високих гір і навіть з високого Кельштайну приваблює своєю красою, — у переліку найчистіших озер Німеччини. Практично німці ще понад 100 років тому заборонили тут судноплавство, окрім човнів з електродвигунами, якими катають туристів. Любітелям купатися тут робити нічого, бо прозора вода холоднуча в усі пори року. Втім, і без купання на озері нудувати не доводиться.

Тим часом просто за курсом немов із-під смарагдової води виростає білостінний храм. Виявляється, ще в XII столітті на березі біля підніжжя гір заснували чоловічий монастир Августинер і збудували першу церкву. А перетнувши озеро вздовж, ми ще зробили піший марш-кидок скелястими стежками до сусіднього меншого озера Оберзее. І не пошкодували: у його кришталеву чистій воді, немов у величезному дзеркалі, відбиваються зображення навколишніх гір.

Коли ми від'їжджали із Рамзау, з самого рання сівся набридливий дощ. Трохи втішало тільки те, що в дорогу це добра прикмета. Можливо, колись ще пощастить побувати в цих місцях? Принаймні, наш син-школяр не приховував такого бажання і кидав дрібні монети у всі водойми, які траплялися нам під час мандрів.

Храм з-під води

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

КВІТКА ЗАТИШКУ. Узамбарська фіалка або сенполія, мабуть, одна з найпопулярніших кімнатних рослин. Цей мініатюрний і ніжний витвір природи підкорює своїм рясним тривалим цвітінням, хоча й зажив слави примхливого вихованця. Не всім відомо, що понад сто років тому ботанік Сент-Поль Іллер знайшов рослину у гірських районах Східної тропічної Африки. Селекціонери не відразу визнали фіалку за свою та згодом створили величезне розмаїття гібридів і сортів, квітки багатьох з них сягають 8 см у діаметрі, на одній рослині буває 70-100 квіток.

Нинішня виставка кімнатних фіалок та їхніх родичів – рослин родини геснерієвих триватиме у Київському міському Будинку природи до Покрови.

Усього представлено майже 300 сортів квітучих рослин, а родзинкою справедливо визнані нові сорти колумнеї. Поки що маловідомої в нас, але дуже красивої кімнатної рослини родини геснерієвих. Її можна вирощувати в домашніх умовах, однак вона не продається в квіткових магазинах і поширюється виключно між колекціонерами.

Вибрики Гіменея

Свдокія ТЮТЮННИК,
«Урядовий кур'єр»

ТРАДИЦІЇ. У Чернігові на Алеї Героїв з'явилося кілька зірок з іменами подружніх пар. Їх кількість має збільшуватися із зростанням кількості бажаючих увіковічити свої почуття. Дехто з чернігівців спершу сумнівався, чи варто додавати нові елементи до архітектурно викінченої Алеї Героїв з погруддями захисників міста

і чи не краще було б втілити цю ідею, приміром, біля міського Палацу одружень. Хоча простір біля красивих клумб і фонтанів уже давно сприймається як улюблене місце розваг та відпочинку жителів міста і його гостей. Тут танцюють і співають караоке, влаштовують ярмарки і фестивалі, прогулюються і призначають побачення, запускають святкові феєрверки і катають малюків на дитячих

міні-автівках. Тож ліричний штрих у вигляді розсипу зірок в обрамленні позолоченого осінню падолисту і схожих на бризки весільного шампанського дощових крапель лише додає романтики.

Обидві ідеї також примиряє ще й те, що в числі перших свою зірку засвітила справді героїчна пара — Ніна і Михайло Балани, котрі перебувають у щасливому шлюбі 55 років. Розташовані поряд з

ними зірки Руслана і Тетяни Соколов, які відсвяткували першу річницю спільного життя, та щойно одружених Вікторії й Халіка Талібових молоді сім'ї вважають доброю прикметою.

«Головне — не витрачайте зусиль на намагання одне одного змінити, кохайте своїх обранців такими, якими вони є!» — поділилося рецептом вдалого шлюбу подружжя Баланив.

Чудотворна ікона повернулася на Сумщину

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ДУХОВНІСТЬ. Відбулася знакова подія для жителів Слобожанського краю. Після майже столітнього забуття до рідних місць повернулася чудотворна ікона — Малочернечинський Образ Христа Спасителя «Хліб життя». На площі Незалежності обласного центру духовну святиню зустрічали тисячі прочан не тільки міста, а й навколишніх населених пунктів, представники духовенства та влади. Як сказав єпископ Сумський і Охтирський Євлогій, це подія виняткової духовної ваги, що символізує осяяння і подальший розквіт сумського краю. Доля цього безцінного історичного раритету хвилююча, почасти драматична і пов'язана

Урочиста хода мирян із чудодійною іконою

на з відомим збирачем живопису, колекціонером Олегом Здановичем із Донецька. Наприкінці XIX — початку XX століття відбулася урочиста хода з

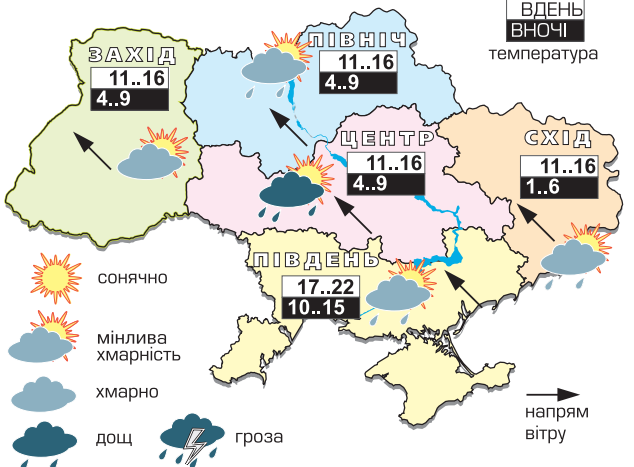
Чудотворним Образом Спасителя до церкви слободи Великої Чернеччини Сумського повіту. В липні 1892 року ікону привозили до Сум, коли тут

розгулялася холера. Вона безслідно зникла на початку громадянської війни і вважалася назавжди втраченою.

А три роки тому колекціонеру повідомили, що в Сумах, на горіщі одного з приватних будинків, серед мотлоху знайшлася ікона, яка могла б його зацікавити. Одержавши знімок, О. Зданович помітив заплінені сліди і самі ручки на рамці, що свідчило про винятковість знахідки. Придбавши її, він спільно з експертами встановив, що то — чудотворний образ «Спас Малочернечинський». Протягом трьох років реставратори працювали над відтворенням первісного вигляду ікони.

Як повідомив О. Зданович, він вирішив подарувати ікону Сумській єпархії: вона нині встановлена у Спасо-Преображенському кафедральному соборі.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 14 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+4 +9	+11 +16	Черкаська	+4 +9	+11 +16
Житомирська	+2 +7	+11 +16	Кіровоградська	+5 +10	+11 +16
Чернігівська	+3 +8	+10 +15	Полтавська	+3 +8	+9 +14
Сумська	+2 +7	+8 +13	Дніпропетровська	+4 +9	+10 +15
Закарпатська	+4 +9	+11 +16	Одеська	+11 +16	+17 +22
Рівненська	+3 +8	+11 +16	Миколаївська	+10 +15	+17 +22
Львівська	+3 +8	+10 +15	Херсонська	+10 +15	+16 +21
Івано-Франківська	+4 +9	+11 +16	Запорізька	+10 +15	+15 +20
Волинська	+3 +8	+10 +15	Харківська	+1 +6	+10 +15
Хмельницька	+4 +9	+11 +16	Донецька	+2 +7	+11 +16
Чернівецька	+3 +8	+10 +15	Луганська	+1 +6	+11 +16
Тернопільська	+4 +9	+11 +16	Крим	+10 +15	+20 +25
Вінницька	+5 +10	+11 +16	Київ	+6 +8	+13 +15

Укргідрометцентр

Вивели з «тіні» 40 мільйонів

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ПОДАТКИ. На Вінниччині податківці не втомлюються ефективно протидіяти тіньовому сектору економіки. За 8 місяців нинішнього року через розкриття кримінальних схем ухилення від оподаткування з тіньового обігу виведено та спрямовано до бюджетів усіх рівнів майже 40 млн грн. Це ті гроші, які повернуться людям зарплатами, пенсіями, соціальними виплатами. Як повідомили в управлінні податкової міліції ДПС в області, одним із основних напрямків роботи є протидія розкраданню бюджетних коштів через отримані субвенції та тендерні процедури. Тут виявлено 13 злочинів, вчинених службовими особами підприємств (закупівля товарів, робіт та послуг). За результатами розгляду кримінальних справ накладено арешт на майно на суму 35,4 млн грн, добровільно відшкодовано збитків на 420 тис. грн.

«День хіміка» в підпіллі

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

КОНТРАФАКТ. Як зазвичай називають спритників, які, оминаючи законодавство, налагоджують той чи той сумнівний промисел? Правильно, «хіміки». Ось і на Донеччині нещодавно виявили фахівців, які, не виключено, День працівників хімічної промисловості вважали своїм професійним святом. Адже співробітники управління по боротьбі з економічною злочинністю ГУ МВС України в Донецькій області «вирахували» підпільний хімічний цех. Двічі спеціалісти налагоджували тут виробництво широкого асортименту агрохімічної продукції, яку потім збували із незаконним використанням торговельних марок міжнародних брендів. Під час обшуку в цеху правоохоронці вилучили понад 8 тонн вже готової продукції: пестицидів, гербіцидів тощо, 1,5 тонн сировини для виробництва контрафакту та більш як 6 тисяч етикеток відомих брендів. З'ясувалося, що підпільне виробництво, де трудилися п'ять осіб, протягом року виготовляло і реалізовувало агрохімічну продукцію у спеціалізованих магазинах Донеччини та сусідніх областей. Щоправда, нині слідству ще належить встановити: знали власники торговельних точок, що мають справу з фальсифікатом, чи ні?